

ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ : ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΨΑΛΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΙΚΗ ΜΑΝΙΑ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ Π.Κ. ΚΑΙ Κ.Π.Δ.

ΜΙΑ ΠΙΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟ ΝΕΟ ΤΕΡΑΤΟΥΡΓΗΜΑ

Όπως σημείωνα και σε προηγούμενη προσέγγιση (“ΒΟΗΘΕΙΑ, ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΕΣ...”, 29.11.2023 σε διάφορες ιστοσελίδες), η εξαγγελθείσα νομοθετική μεταρρυθμιστική απόπειρα του Υπουργού Δικαιοσύνης αποτελεί την έκτη κατά σειρά μετωπική επιδρομή στο νομοθετικό χώρο του ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου από την κυβέρνηση της Ν.Δ. από το 2019 μέχρι σήμερα : Οι ν. 4637/2019, 4855/2021, 4908/2021, 4947/2022 και 4985/2022, αλλά και άλλοι (ενδεικτικά : ν. 4689/2020, 4703/2020, 4937/2022, 4995/2022), έχουν προκαλέσει σοβαρά πλήγματα στις θεσμοθετημένες ελευθερίες και δικαιώματα και σοβαρή οπισθοδρόμηση σε κατακτήσεις αγώνων δεκαετιών. Εχω αναφερθεί σε αναλυτική μου αρθρογραφία σε όλα αυτά στον αντίστοιχο χρόνο.

Και για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο η σύλληψη των ρυθμίσεών του πηγάζει από την πεποίθηση της αναντιστοιχίας των ισχυουσών ποινών και των ποινικών ρυθμίσεων προς όφελος των δραστών ως αιτίας για την αύξηση της εγκληματικότητας, πράγμα το οποίο άλλωστε ακούμε καθημερινά σε όλα τα Μ.Μ.Ε. από βουλευτές της κυβέρνησης, αλλά και δημοσιογράφους των ίδιων απόψεων, καθώς και εκπροσώπους συνδικαλιστές της αστυνομίας που συμμετέχουν σε κάθε σχετική τηλεοπτική εκπομπή.

Πάντα κάποιος που αποφυλακίστηκε και εγκλημάτισε θα αποτελεί το αρχέτυπο για την συνολική προσομοίωση της εικόνας στον κανόνα που στρεβλά διαμορφώνεται, αφού καμμία στατιστική ανάλυση και επεξεργασία δεν επιβεβαιώνει ότι η πλειοψηφία των υποκειμένων ομοίων ρυθμίσεων συμπεριφέρεται παραβατικά, ώστε

να δικαιολογείται η συνολική αντιμετώπιση του ζητήματος με σκλήρυνση και αυστηροποίηση των ποινών και των προϋποθέσεων της υφ όρον απόλυσης. Η γενικευμένη αντιμετώπιση μεμονωμένων παραβατικών συμπεριφορών με συνολική αυστηροποίηση όμως δεν είναι παρά η συνειδητή επιλογή της συλλογικής ευθύνης στο νομοθετικό επίπεδο, επιλογή αντίθετη με τη θεμελιώδη αρχή της ατομικής ευθύνης στο ποινικό δίκαιο.

Και η απόδοση της εγκληματικότητας στις χαμηλές ποινές αποπροσανατολίζει από τα κοινωνικά αίτια, τα οποία την γεννούν, ενισχύει τον κυρίαρχο ρόλο των κατασταλτικών δυνάμεων εγκαθιστώντας τις ως αναγκαίες στην καθημερινή ζωή του πολίτη, συμβάλλουν στην ανοχή των αυθαιρεσιών και των παραβιάσεων και κυρίως απαλλάσσουν την πολιτική εξουσία και την άρχουσα τάξη από τις ευθύνες για την εκτεταμένη φτώχεια, περιθωριοποίηση, εγκληματοποίηση της μετανάστευσης και των αντιστάσεων που αποτελούν τις κύριες αιτίες της παραβατικότητας.

Ανάλογη επικοινωνιακή προτεραιότητα επιβάλλει τις τροποποιήσεις στις διατάξεις εμπρησμού δασών : Υπηρετεί την διαχρονική αποπροσανατολιστική και πάντα αναπόδεικτη ρητορική όλων των κυβερνήσεων ότι για τα δάση που καίγονται κάθε χρόνο φταίνε κάποιοι σατανικοί εμπρηστές, πράχτορες κ.λπ. (το 2023 και πρόσφυγες !!!) και όχι η εγκληματική πολύπλευρη εγκατάλειψή τους που διαμορφώνει αντικειμενικές συνθήκες ξηρασίας και υπερθέρμανσης και τα καθιστά εύφλεκτη ύλη σε οποιαδήποτε ανάφλεξη.

Στο κείμενο που δόθηκε στις 28.11.2023 στην δημοσιότητα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης με τον τίτλο «Σύνοψη Βασικών Σημείων των νέων διατάξεων Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», απουσίαζε η εξαγγελθείσα και ιδιαίτερα προβαλλόμενη ως πρώτη μεταρρύθμιση στους τίτλους και τα πρωτοσέλιδα των δημοσιευμάτων, επαναφορά του αυτεπάγγελτου της ποινικής δίωξης τραπεζικών στελεχών για οικονομικά αδικήματα αντί της κατ' έγκληση που ισχύει τώρα και η οποία, όπως είναι γνωστό, αποτέλεσε την πρώτη κοινοβουλευτική γκάφα του νέου – μη εκλεγμένου βουλευτή – Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος

απέδωσε τη νομοθετική αλλαγή αυτής στον ΣΥ.ΡΙΖ.Α., ενώ την είχε πραγματοποιήσει η κυβέρνηση της Ν.Δ. με το άρθρο 12 παρ. 3 του ν. 4637/2019, το οποίο τροποποίησε ανάλογα το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 405 ΠΚ.

Τελικά περιλήφθηκε στο κείμενο του νομοσχεδίου που δόθηκε την ίδια μέρα στη δημοσιότητα, αλλά τα ερωτηματικά για την παράλειψή του στην εξαγγελία παραμένουν. Ίσως η ταυτόχρονη προώθηση αντίθετου περιεχομένου τροπολογίας υπέρ της ασυλίας στελεχών Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. (περιελήφθη στο νομοσχέδιο για τα κόκκινα δάνεια) αποκαλύπτει κάποια σύγκρουση νομοθετικών προσανατολισμών, αποτέλεσμα της οποίας υπήρξε και ο δισταγμός στην περίληψή του στη σύνοψη.

Η προαναφερθείσα πρώτη μου προσέγγιση στηρίχθηκε αποκλειστικά στο κείμενο σύνοψης του Υπουργείου Δικαιοσύνης στις 28/11/2023. Η τωρινή στηρίζεται στην ανάγνωση του κειμένου του ίδιου του νομοσχεδίου.

Προσεγγίζοντας πιο συγκεκριμένα τις επιχειρούμενες σύμφωνα με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις καταγράφω (πάντα ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά, δεν είναι αυτός ο σκοπός του κειμένου, ούτε τα χρονικά πλαίσια επαρκούν) από άποψη θεματικής ομαδοποίησης στο χώρο του Ποινικού Κώδικα αυτές που υπηρετούν την αύξηση ελαχίστων και μεγίστων ορίων ποινών, την αυστηροποίηση της υφ όρον απόλυσης και της δυσχέρανσης αναστολής και μετατροπής ποινών, την τυποποίηση νέων αδικημάτων, τη διεύρυνση της αντικειμενικής υπόστασης υπάρχόντων, τις θεσπίσεις και επαναφορές αυτεπάγγελτων ποινικών διώξεων και τις ελάχιστες θετικές διατάξεις που περιλαμβάνονται. Στη συνέχεια στο χώρο του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τις διατάξεις με τις οποίες καταργούνται ή συρρικνώνονται δικονομικά δικαιώματα και εγγυήσεις καθώς και τις διατάξεις με τις οποίες εκφράζεται η εισπρακτική διάθεση, εξ ίσου όπως φαίνεται κινητήριοι με την κατασταλτική μανία παράγοντας και της επικείμενης “μεταρρύθμισης”.

Ι. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

1) ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΙΣΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΠΟΙΝΩΝ

Π.Κ. 42→ Ποινή αυτουργού σε απόπειρα : Δυνατότητα επιβολής πλήρους ποινής αυτουργού ολοκληρωμένης πράξης **σε απόπειρα** και όχι αποκλειστικά μειωμένης που ισχύει σήμερα.

Π.Κ. 47→ Ποινή αυτουργού σε συνέργεια : Δυνατότητα επιβολής πλήρους ποινής αυτουργού ολοκληρωμένης πράξης **σε συνεργό** και όχι μειωμένης που ισχύει σήμερα.

Εξωφρενική εξομοίωση ποινικής μεταχείρισης απόπειρας και τετελεσμένου αδικήματος, το ίδιο και μεταξύ αυτουργού και συνεργού. Οπισθοδρόμηση εκατονταετιών.

Π.Κ. 52→ Ανώτατο όριο ποινής **κάθειρξης έως 20** χρόνια (ήταν 15) : Αναίρεση της διάταξης του ν. Π.Κ. 4619/2029 που για πρώτη φορά μείωσε το ανώτατο όριο κάθειρξης σε 15 χρόνια.

Π.Κ. 57→ **Χρηματική ποινή** : Καταργείται ο υπολογισμός σε ημερήσιες μονάδες. Και τα όρια ανακλιμακώνονται για **πλημμελήματα σε 500-15.000 € και για κακουργήματα 15.000-100.000 €.**

Να θυμίσουμε ότι οι χρηματικές ποινές δεν αναστέλλονται. Και ότι σχεδόν σε όλα τα “μεταρρυθμιζόμενα αδικήματα” προβλέπονται σωρευτικά με τις ποινές φυλάκισης.

Π.Κ. 264 → Σωρευτική προσθήκη επιβολής χρηματικής ποινής σε όλες τις μορφές εμπρησμού από πρόθεση/αμέλεια

Π.Κ. 265 → Χρηματική ποινή για οποιοδήποτε αδίκημα 10.000-200.000€

– Από 8 σε 10 έτη το ελάχιστο + χρηματική ποινή (α) και επιβαρυντική περίπτωση το οικονομικό κίνητρο.

- (γ) Κάθειρξη τουλάχιστον 10 αντί για κάθειρξη.

→ 265 Παρ. 2 αμέλεια τουλάχιστον 3 + χρηματική ποινή και σε

περίπτωση αποτελέσματος.

ΕΔΩ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΜΙΑ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ν. 4855/2021.

Η Π.Κ. 265 είχε ήδη αυστηροποιηθεί με το άρθρο 46 ν. 4855/2021. Με το νόμο αυτόν θεσπίστηκε αθρόα μεταβολή εγκλημάτων βλάβης ή συγκεκριμένης διακινδύνευσης σε εγκλήματα αφηρημένης διακινδύνευσης (Π.Κ. 264, 268, 270, 273, 277, 286, 290, 291). Σε όλα αυτά τα αδικήματα (πλημμύρα, έκρηξη, κοινώς επικίνδυνη βλάβη, ναυάγιο, παράβαση οικοδομικών εργασιών, επικίνδυνες παρεμβάσεις στην οδική συγκοινωνία, επικίνδυνες παρεμβάσεις σε συγκοινωνιακά μέσα σταθερής τροχιάς) στερεότυπα και ομοιότυπα οι φράσεις «προέκυψαν... κίνδυνος κ.λπ.» από την φράση «μπορεί να προκύψει...».

Η ανάγκη δηλαδή απτού αποτελέσματος ή εν πάση περιπτώσει συγκεκριμένου κινδύνου ως στοιχείο συγκρότησης της αξιόποινης πράξης, που τίθεται πάντα από την ποινική νομοθεσία για την διασφάλιση της ακεραιότητας της απονομής δικαιοσύνης αλλά και του τεκμηρίου αθωότητας των κατηγορουμένων, αντικαθίσταται με μία αόριστη διατύπωση, η οποία τους παραδίδει στην υποκειμενική και άρα εγγενώς αυθαίρετη κρίση αστυνομικών, δικαστικών και εισαγγελικών αρχών. Η αντικατάσταση αντικειμενικών, απτών και συγκεκριμένων κριτηρίων που είναι δεκτικά απόδειξης και ανταπόδειξης, από αόριστες πιθανότητες, των οποίων η συνδρομή ανάγεται όλο και περισσότερο στο υποκειμενικό της κρίσης των εξουσιαστικών αρχών συνιστά προφανώς οπισθοδρόμηση από τον νομικό πολιτισμό και δεν υπαγορεύεται από την ωρίμανση οποιασδήποτε κοινωνικής ανάγκης, αλλά από την εμπέδωση της λαϊκίστικης προπαγάνδας στον πολύ επικίνδυνο χώρο του ποινικού δικαίου από την κυβέρνηση.

Και με τον ίδιο νόμο, μόλις πριν δύο χρόνια είχαν αυστηροποιηθεί οι ποινές για εμπρησμό, εμπρησμό δασών, ανθρωποκτονία, βλάβη από πλάνη, κλοπή, ληστεία, τοκογλυφία. Εκτός από την τοκογλυφία, στην οποία πραγματικά αντιστοιχεί αυστηροποίηση των ποινών, καθώς ο «νέος» Π.Κ. σχεδόν την αποποινικοποιούσε, οι υπόλοιπες περιπτώσεις υπερβαίνουν

προφανώς τα όρια της αναλογικότητας και εξυπηρετούν περισσότερο την ανάγνωση στις εφημερίδες, παρά την δικαιοδική κρίση και την απονομή δικαιοσύνης. Η ανθρωποκτονία από πρόθεση, την οποία ο νέος Π.Κ. τιμωρούσε διαζευκτικά όχι μόνο με την ισόβια κάθειρξη, αλλά και με την πρόσκαιρη, ακόμα και χωρίς ελαφρυντικό, τώρα τιμωρείται αποκλειστικά με ισόβια (όταν δεν συντρέχει βρασμός ψυχής ή ελαφρυντικό) και θεσπίζεται δέσμια αρμοδιότητα επιβολής ποινής.

Και ο εμπρησμός δασών από πρόθεση απειλήθηκε με κάθειρξη έως 8 έτη και χρηματική ποινή γενικά και με κάθειρξη έως 10 έτη και χρηματική ποινή εάν ο δράστης σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος.

Τώρα, ο αποπροσανατολισμός κλιμακώνεται στο απόγειο, με την αυστηροποίηση των ποινών για το αδίκημα του εμπρησμού δάσους και κάθε μορφής αναστολής ή μετατροπής (δεν διευκρινίζεται καν εάν αυτή η απαγόρευση αναστολής η μετατροπής αφορά και για το εξ αμελείας τελεσθέν αδίκημα του εμπρησμού δάσους), την στιγμή κατά την οποία τα ελάχιστα στατιστικά στοιχεία που βγαίνουν στην επιφάνεια αναδεικνύουν ότι ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις δασικών πυρκαγιών που οφείλονται σε εμπρησμούς από πρόθεση, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των περισσοτέρων οφείλεται σε έλλειψη μέτρων δασοπροστασίας και δασοπυρόσβεσης, ελλειπείς προϋπολογισμούς και ελλιπή καθαρισμό των δασών. Είναι γνωστό π.χ. ότι στην Δαδιά, που κήκε φέτος, δεν είχαν καν απομακρυνθεί τα υπολείμματα της περσινής δασικής πυρκαγιάς, δεν είχαν ανοίξει δρόμοι – δίοδοι δασοπυρόσβεσης, ενώ είναι γνωστή η κατάσταση του πυροσβεστικού στόλου και της κακής συντήρησης του που οδήγησε και σε θανατηφόρα ατυχήματα το καλοκαίρι 2023. Ωστόσο, η κυβέρνηση αντί να αναλαμβάνει τις ευθύνες της και να προσανατολίζει τις χρηματοδοτήσεις της στην κατεύθυνση αυτή, καταδιώκει ανεμόμυλους και βρίσκει ευκαιρία για να ανοίγει τον δρόμο για την γενικότερη αυστηροποίηση των ποινών του Ποινικού Κώδικα.

Αν ο ν. 4855/2021 είχε ως αντίστοιχο στόχο την διασκέδαση της κατακραυγής για τις πυρκαγιές στην Βόρεια Εύβοια, ο τωρινός

νόμος αποτελεί την επικοινωνιακή απάντηση της κυβέρνησης στον εμπρησμό της Διαδιάς.

Π.Κ. 302 → Ελάχιστο ανθρωποκτονίας από αμέλεια 2 έτη από 3 μήνες.

Π.Κ. 372 → Σωρευτική προσθήκη επιβολής χρηματικής ποινής στην κλοπή σε όλες τις μορφές της.

2) ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΠΟΙΝΩΝ, ΔΥΣΧΕΡΑΝΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ, ΑΥΣΤΗΡΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦ' ΟΡΟΝ ΑΠΟΛΥΣΗΣ

Π.Κ. 69,72 → Επαναφορά ποινικής απέλασης αλλοδαπού ως μέτρου ασφαλείας και ως παρεπόμενης ποινής.

Π.Κ. 80Α → Μετατροπή σε ποινές **μέχρι δύο μόνο έτη** κατά κανόνα.

Ο π. Π.Κ. που την προέβλεπε την επέτρεπε μέχρι και για φυλάκιση 5 ετών (π.Π.Κ. 82 παρ. 1).

Π.Κ. 80Α → Μετατροπή ποινής 10-100 € ημερησίως από 5 έως 100 € που ίσχυε (π.Π.Κ. 82 παρ. 3.)

Π.Κ. 83 → Ποινές μειωμένες μετά από ελαφρυντικά, αυξάνονται και τα ελάχιστα και τα μέγιστα όριά τους.

περ. **β)** Για αδίκημα που τιμωρείται με κάθειρξη 10- 20 έτη :

από 2 έως 8 έτη ανακλιμάκωση σε **3 έως 12 έτη**

περ. **γ)** Για αδίκημα που τιμωρείται με κάθειρξη 5- 20 έτη :

από 1 έως 8 έτη ανακλιμάκωση σε **2 έως 10 έτη**

περ. **δ)** Για αδίκημα που τιμωρείται με κάθειρξη 5- 10 έτη :

από 1 έως 6 έτη ανακλιμάκωση σε **2 έως 6 έτη**

Π.Κ. 84 → Επαναφορά **έντιμου αντί για σύννομο βίο**. Αναίρεση της σχετικής ρύθμισης του ν. Π.Κ. (ν. 4619/2019). Η αοριστία του

πνεύματος και ηθικής επανέρχεται. Ο σύννομος βίος δεν αρκεί.

Π.Κ. 85 → Συρροή λόγων μείωσης → **Μόνο μια φορά μείωση** και κατάργηση κλιμάκωσης. Όχι απεριόριστη μείωση μέχρι το ελάχιστο όριο όπως ισχύει.

Π.Κ. 94 → Συνολική ποινή (συγχώνευση), το ανώτατο όριο ανέρχεται πλέον για ποινή κάθειρξης (κακουργήματα) σε **25 έτη από 20** και για ποινή φυλάκισης σε **10 έτη από 8**.

Π.Κ. 99 παρ. 1 → Αναστολή για ποινές **μόνο έως ένα έτος**, αντί για έως τρία που ισχύει, και μάλιστα με αιτιολογημένη απόφαση και με σαφή προτροπή επιβολής περιοριστικών όρων.

Π.Κ. 99 παρ. 5 → Για φυλάκιση έως 3 έτη δυνατότητα επιβολής έκτισης μέρους αντί μετατροπής σε χρηματική.

Σημείωση : Για τις ποινές **άνω των τριών ετών** δεν αναφέρεται πουθενά ούτε αναστολή, ούτε μετατροπή. Αρα **έκτιση**, έστω και μερική.

Οι ρυθμίσεις για πραγματική έκτιση μέρους της ποινής για πλημμέλημα έως 2-3 έτη και ολόκληρης για ποινές άνω των τριών ετών :

α) Κινούνται στον δρόμο που άνοιξε ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και η πομπώδης νομοπαρασκευαστική του επιτροπή δυστυχώς με το νέο Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019), ο οποίος ουσιαστικά καθιέρωσε την υποχρεωτική έκτιση μέρους ποινής για πλημμελήματα, καταργώντας (άρθρο 99 Π.Κ.) την αναστολή σε ποινές 3-5 ετών.

β) Καταργούν στην πράξη την αποποινικοποίηση εκατοντάδων πλημμεληματικών πράξεων που ύστερα από απαίτηση του προοδευτικού νομικού κόσμου είχε επιτευχθεί με σωρεία ειδικών νόμων αλλά και με το νέο Ποινικό Κώδικα (κατάργηση πταισμάτων, κατάργηση αδικημάτων Κ.Ο.Κ., χρεών σε ασφαλιστικά ταμεία για στο Δημόσιο για μικρά ποσά, κ.λ.π).

γ) Στην πραγματικότητα, η επαναφορά της δυνατότητας φυλάκισης για πλημμελήματα επιβεβαιώνει την κατασταλτική φιλοσοφία της

κυβέρνησης και ακυρώνει στην πράξη τα βήματα φιλελεύθερης μεταρρύθμισης της ποινικής νομοθεσίας των προηγούμενων ετών και την αποποινικοποίηση των μικρών αδικημάτων.

δ) Η επαναφορά της μετατροπής της ποινής σε χρήμα επιβεβαιώνει την αποτυχία των πειραμάτων για εναλλακτικούς τρόπους θέσπισης ποινής, π.χ. κοινωφελής εργασία, που δεν λειτουργεί, και επισφραγίζει για άλλη μια φορά ότι η δικονομική μεταχείριση των δραστών και η πραγματική έκτιση της ποινής τους ή όχι θα εξαρτάται από την οικονομική τους κατάσταση.

ε) Και βέβαια συμβάλλουν στη συμφόρηση των φυλακών αντί για το αντίθετο.

Π.Κ. 101 → Ανάκληση αναστολής για καταδίκη μεγαλύτερη του ενός έτους (αντί 3 που ισχύει).

Π.Κ. 104A → Κοινωφελής εργασία κατά κανόνα για ποινές έως 2 ετών αν συναινεί/απουσιάζει ο καταδικασθείς.

Π.Κ. 105B → Έκτιση 3/5 ως όρος και στις ποινές φυλάκισης, 3/5 και 4/5 στις ποινές κάθειρξης.

- "Σκαστά", δηλαδή πραγματική έκτιση (**παρ. 6**) τα 2/5 και 16 έτη ως όρος.

- "Σκαστά", δηλαδή πραγματική έκτιση (παρ. 6) τα 3/5 και 18 έτη ως όρος για ποινές από αδικήματα **Π.Κ. 187** (εγκληματική οργάνωση), **187A** (τρομοκρατική οργάνωση και πράξεις), **380 (ληστεία)**, **299** (ανθρωποκτονία με πρόθεση), 19ου κεφάλαιου Π.Κ. (Αρθρα 336 – 353, βιασμός κλπ) + 1/3 λοιπών ποινών με μέγιστο 20 έτη (για άπαξ ισόβια) και 25 έτη για πλείονα ισόβια. Ελάχιστη έκτιση 17 χρόνων όταν η ποινή είναι \geq ανώτατου ορίου +10.

Π.Κ. 106 → Δυνατότητα μη χορήγησης υφ όρον απόλυσης με κριτήρια διαγωγή, επικινδυνότητα, περιστάσεις. Καταργείται η υποχρέωση ειδικής αιτιολογίας και η ανεπάρκεια αναίτιολόγητης επίκλησης πειθαρχικού παραπτώματος στις απορριπτικές

αποφάσεις.

Η αυστηροποίηση των προϋποθέσεων της υφ' όρον απόλυσης έρχεται να προστεθεί στις διαδοχικές νομοθετικές παρεμβάσεις οι οποίες θεσπίστηκαν με τα άρθρα 17 – 25 ν. 4855/2021 και εκπέμπει μήνυμα γενικής χειροτέρευσης των όρων απόλυσης. Και αυτό διότι δεν συγκεκριμενοποιεί κανένα κριτήριο : Αναφέρει μεν την επικινδυνότητα του εγκλήματος και τα ατομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του δράστη ως κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη, πλην όμως :

α) Η μεν επικινδυνότητα του εγκλήματος έχει κριθεί, αξιολογηθεί και τιμωρηθεί από την επιλογή της εκτιμώμενης ποινής που έχει επιβάλει το Δικαστήριο και δεν είναι επιτρεπτό ο σωφρονιστικός νομοθέτης να επεμβαίνει σε αυτήν και ουσιαστικά να την επαυξάνει ή να την αυστηροποιεί.

β) Και αφετέρου τα ατομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του δράστη αποτελούν μια αόριστη έννοια σε σχέση με την συγκεκριμένη που προβλέπει το ισχύον άρθρο 106 Π.Κ., σύμφωνα με το οποίο *η απόλυση υπό όρο μπορεί να μη χορηγηθεί, αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδικασθέντος κατά την έκτιση της ποινής του καθιστά αναγκαία την συνέχιση της κράτησης του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιοποιώνων πράξεων. Μόνη η αναιτιολόγητη επίκληση πειθαρχικού παραπτώματος κατά την έκτιση της ποινής δεν αρκεί για την μη χορήγηση της απόλυσης.*

Η διάταξη λοιπόν αυτή του ισχύοντος άρθρου 106 Π.Κ, η οποία καθιερώνει ως κανόνα την απόλυση και προϋποθέτει για την εφαρμογή της εξαίρεσης συγκεκριμένα κριτήρια, προφανώς θα αντικατασταθεί, και η αοριστία, δηλαδή η αυθαιρεσία, θα κυριαρχήσει και θα γίνει ο κανόνας.

Π.Κ. 108 → Άρση απόλυσης για καταδίκη σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη από 1 έτος.

Π.Κ. 265 → Απαγόρευση αναστολής, μετατροπής, ανασταλτικού αποτελέσματος έφεσης για όλα τα αδικήματα του Π.Κ. 265.

Π.Κ. 265Α → Δήμευση περιουσίας για εμπρησμό δάσους από πρόθεση αν είχε σοβαρό αποτέλεσμα.

Π.Κ. 289 → Απάλειψη αδικήματος εμπρησμού δάσους από αμέλεια από το ρυθμιστικό πεδίο της έμπρακτης μετάνοιας.

0 υπερδιπλασιασμός αν όχι πολλαπλασιασμός των 13.000 κρατουμένων στις Ελληνικές φυλακές βρίσκεται μπροστά μας.

3) ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ

Π.Κ. 168→ **Διατάραξη λειτουργίας υπηρεσίας νοσηλευτικών ιδρυμάτων**, τιμωρείται σε περίπτωση που γίνονται φωνασκίες κλπ με ποινή φυλάκισης **τουλάχιστον ένα έτος** και σε περίπτωση που τελούνται και βιαιοπραγίες με φυλάκιση **τουλάχιστον δύο ετών** και χρηματική ποινή.

Προφανώς οι κινητοποιήσεις γιατρών και νοσηλευτών στα δημόσια νοσοκομεία τα τελευταία χρόνια έχουν ενοχλήσει την κυβέρνηση.

Π.Κ. 182 παρ. 1 → Παραβίαση περιορισμών διαμονής, τιμωρείται με φυλάκιση έως 3 έτη (μεταφορά από το ισχύον Π.Κ. 169Α παρ. 2).

Π.Κ. 182 παρ. 2 → Παραβίαση απαγόρευσης επιστροφής αλλοδαπού τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο έτη χωρίς αναστολή, μετατροπή, ανασταλτικό.

Π.Κ. 264 παρ. 3 → Παραβίαση διατάξεων πυροπροστασίας φυλάκιση έως 1 έτος + χρηματική ποινή εφόσον η παράλειψη συνέβαλε ουσιωδώς στη εξάπλωση της πυρκαγιάς.

Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης προβλέπει βέβαια αξιόποιο (ήταν πταίσμα πριν την θέσπιση του ν. Π.Κ. – π.Π.Κ. 433) για το αδίκημα της μη συμμόρφωσης των υποχρέων με διατάξεις λήψης μέτρων πυροπροστασίας, όταν η παράλειψη αυτή

συμβάλλει ουσιωδώς στην εξάπλωση της πυρκαγιάς με ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος. Εδώ είμαστε υποχρεωμένοι να διατυπώσουμε δύο παρατηρήσεις που αποκαλύπτουν την υποκρισία και τις αντιφάσεις των κυβερνητικών εξαγγελιών :

α) Σε αντίθεση με την φιλοσοφία του ν. 4855/2021, ο οποίος μετέτρεψε όλα τα κοινώς επικίνδυνα αδικήματα σε αδικήματα αφηρημένης διακινδύνευσης, που δηλαδή στοιχειοθετούνται χωρίς η αποδιδόμενη πράξη να έχει προκαλέσει συγκεκριμένο αποτέλεσμα, εδώ απαιτείται να επέλθει όχι απλώς συγκεκριμένη διακινδύνευση, αλλά και ποιοτικά σημαντικό αποτέλεσμα, η απειλούμενη παράλειψη δηλαδή να έχει συμβάλει ουσιωδώς στην εξάπλωση της πυρκαγιάς για να είναι αξιόποινη.

β) Και παρά το γεγονός ότι οι πράξεις αυτές, ακόμα και όταν έχουν συμβάλει ουσιωδώς στην εξάπλωση της πυρκαγιάς, έχουν προκαλέσει αποδεδειγμένα τεράστια κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ζημιά, η απειλούμενη ποινή μέχρι ενός έτους είναι τουλάχιστον αστεία σε σχέση με τις ποινές που προβλέπονται παραπάνω.

Πρόκειται για μια διάταξη, η οποία σε αντίθεση με τις κακουργηματικές που κυνηγούν ανεμόμυλους, προστατεύει τους πραγματικούς υπεύθυνους των δασικών πυρκαγιών μεταξύ των οποίων μπορεί να είναι Περιφερειάρχες, Δήμαρχοι, ανώτατοι κρατικοί υπάλληλοι κλπ, ιδίως για τις περιπτώσεις μη συντήρησης δασών που προαναφέρθηκαν. Τους τυποποιεί προνομιούχο αδίκημα στα μέτρα τους και τους χαϊδεύει με την απειλούμενη ποινή.

Π.Κ. 265 (Εμπρησμός σε δάση)

→ Παρ. 4 : Ποινικοποιούνται οι **προπαρασκευαστικές πράξεις** – κατοχή εμπρηστικών υλών ή πρόσφορων για φωτιά αντικειμένων με απειλούμενη τιμωρία φυλάκιση τουλάχιστον 3 έτη και χρηματική ποινή και κάθειρξη έως 8 έτη + χρηματική ποινή αν οι πράξεις αυτές τελούνται εντός δάσους κλπ.

→ Παρ. 5 : Ποινικοποιείται η **αποθήκευση εύφλεκτων υλών εντός**

δάσους με απειλούμενη τιμωρία φυλάκιση + χρηματική ποινή.

Σε περίπτωση εξάπλωσης τουλάχιστον 3 έτη + χρηματική ποινή.

Η ποινικοποίηση με αυστηρές κυρώσεις των προπαρασκευαστικών πράξεων εμπρησμού, δηλαδή κατοχής εμπρηστικών υλών ή αντικειμένων με σκοπό την προετοιμασία διάπραξης εμπρησμού δάσους (ποινή μη αναστελλόμενη ή μετατρέπόμενη) προσθέτει ακόμα ένα βήμα στην κατακρήμνιση της ασφάλειας δικαίου, καθώς ποινικοποιεί απλές προπαρασκευαστικές πράξεις οι οποίες δεν επαρκούν για να συγκροτούν αρχή τέλεσης οποιουδήποτε αδικήματος και είναι κατά πάγια παραδοχή της θεωρίας και της νομολογίας ατιμώρητες και ανοίγει έναν ευρύτατο δρόμο για τεράστιες αστυνομικές σκευωρίες και δικονομικές αυθαιρεσίες.

Ήδη η κατοχή εμπρηστικών υλών (έννοιας αόριστης και προβληματικής, περισσότερο ακόμα και από αυτήν των εκρηκτικών υλών για τις οποίες ο Αρειος Πάγος διεκδικεί με τη νομολογία του πεισματικά ρόλο πραγματογνώμονα) έχει προβλεφθεί στο άρθρο 272 Π.Κ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 ν. 4855/2021, και τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος με φυλάκιση τριών έως πέντε ετών ή κακουργήματος ανάλογα με τις περιστάσεις υπό τις οποίες έχει διεξαχθεί.

4) ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ

Π.Κ. 235→Εμφατική προσθήκη της φράσης “ανεξαρτήτως αξίας”.

Π.Κ. 236→ Εμφατική προσθήκη της φράσης “ανεξαρτήτως αξίας”.

Π.Κ. 237→ Προσθήκη (δ) αποσπασμένων δικαστών ως αντικειμένου δωροδοκίας.

Π.Κ. 290Α→ Προστίθεται περ. ε΄στο άρθρο.

Η παραβίαση ερυθρού σηματοδότη εντάσσεται στις περιπτώσεις επικίνδυνης οδήγησης. Η τιμωρία της παράβασης κλιμακώνεται ανάλογα με το αποτέλεσμα όπως και οι λοιπές ισχύουσες και για τους λοιπούς τρόπους τέλεσης ποινές και φτάνει μέχρι ισόβια κάθειρξη σε περίπτωση πολλών θανάτων.

Π.Κ. 348^A παρ. 3→ Προσθήκη αξιοποίνου αναπαράστασης παιδικής πορνογραφίας σε πρόσωπο που εμφανίζεται ως ανήλικο.

Άρθρο 25 ν. 1882/1990 –ΧΡΕΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ –

Με περιλαμβανόμενη τροποποίηση προβλέπεται η απόλυση της εξαίρεσης χρηματικών ποινών, τόκων, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων από την αντικειμενική υπόσταση και την αίτηση – πίνακα χρεών.

Εξαιρούνται μόνο τα χρέη του άρθρου 66 ΚΦΔ, τα προερχόμενα δηλαδή από φοροδιαφυγή.

Στην ουσία έχουμε διεύρυνση της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος και έμμεση – ίσως και πολλαπλάσια – μείωση του ελαχίστου χρηματικού ποσού οφειλών για τη συγκρότηση και κλιμάκωση του αξιοποίνου.

Ενώ η ουσιαστική ποινικοποίηση της οφειλής...χρηματικών ποινών, επιβαρύνσεων και προσαυξήσεων συνιστά ιδιότυπη παραβίαση της αρχής *no bis in idem*. Σκεφθείτε πως θα αντιμετώπιζε ο ποινικός επιστήμονας τη φυλάκιση ως μέσον τιμωρίας για την μη καταβολή της επιβληθείσας από ποινικό δικαστήριο χρηματικής ποινής !

5) ΘΕΣΠΙΣΕΙΣ – ΕΠΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗΣ ΔΙΩΞΗΣ

Π.Κ. 114→ Αυτεπάγγελτη δίωξη για αδικήματα κατά Δημοσίου, Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. (επιαναφορά)

Π.Κ. 358 → Κακόβουλη Παραβίαση υποχρέωσης διατροφής (Επιαναφορά)

Π.Κ. 390 συνδ. με 405→ Απιστία επιαναφορά αυτεπάγγελτης δίωξης κατά τραπεζικών που την διαπράττουν (επιαναφορά).

Π.Κ. 375 παρ. 2 συνδ. με 381→ Επιαναφορά αυτεπάγγελτης δίωξης για υπεξαίρεση άνω των 120.000 €.

Π.Κ. 378 συνδ. με 381→ Αυτεπάγγελτη δίωξη για κάθε μορφή

τέλεσης, ακόμα και την όλως ελαφρά και κατάργηση δυνατότητας αποχής το Εισαγγελέα μετά από δήλωση του παθόντος.

Π.Κ. 386 παρ. 1 → Απάτη, καθίσταται αυτεπαγγέλτως διωκόμενο

Π.Κ. 386^A παρ. 1,2 → Απάτη με υπολογιστή, καθίσταται αυτεπαγγέλτως διωκόμενο

Π.Κ. 404 παρ. 2 → τοκογλυφία κατ επάγγελμα, καθίσταται αυτεπαγγέλτως διωκόμενο

Π.Κ. 394 → αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος (“κλεπταποδοχή”), καθίσταται αυτεπαγγέλτως διωκόμενο

—

6) ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο νομοσχέδιο υπάρχουν και μερικές θετικές διατάξεις. Είναι όλες προϊόν ανταπόκρισης είτε σε σημαντικές κοινωνικές πιέσεις, είτε σε ανάγκη αποσυμφόρησης, ενώ οι περισσότερες είναι ανεπαρκείς :

Π.Κ. 187 παρ. 6 → Δυνατότητα ανασταλτικού αποτελέσματος στην έφεση κατά πλημμεληματικής καταδίκης με υποχρέωση ειδικής αιτιολογίας και περιοριστικών όρων :

Ανεπαρκέστατη διότι προβλέπεται κατ εξαίρεση και με όρο ειδικής αιτιολογίας και υποχρεωτική επιβολή περιοριστικών όρων, ακόμα και για τις πιο χαμηλές ποινές.

Π.Κ. 302 παρ. 2 → Δυνατότητα απαλλαγής από ποινή του οικείου υπαίτιου του αδικήματος ανθρωποκτονίας από αμέλεια.

Π.Κ. 358 → Επαναφορά αυτεπάγγελτου παραβίασης διατροφής.

Π.Κ. 363 → Ερμηνευτική προσθήκη ότι οι δικαστές δεν είναι τρίτοι (το κάνουν για να αδειάσουν τα δικαστήρια, αλλά δεν το βάζουν στο ΠΚ 362).

Π.Κ. 362 → **Καταργείται (;)** Η κατάργησή του έχει εξαγγελθεί,

αλλά δεν διατυπώνεται σε κανένα κείμενο από όσα δόθηκαν.

Π.Κ. 404 παρ. 2 → τοκογλυφία κατ επάγγελμα, καθίσταται αυτεπαγγέλτως διωκόμενο, αν και κακούργημα απειλούμενο με κάθειρξη 5-8 ετών παρέμενε κατ έγκληση διωκόμενο !

Θετικές είναι αν και ελάχιστες και οι τροποποιήσεις στον **ν. 3500/2006** περί ενδοοικογενειακής βίας. Οι βασικότερες είναι :

- Ποινικοποίηση ψυχολογικής βίας σε βάρος ανηλίκου – άρθρο 4.
- Άρθρο 5 αύξηση ελάχιστου ορίου χρηματικής ικανοποίησης από 1.000€ σε 2.000€
- Άρθρα 6,7 – Τυποποίηση διακεκριμένης παράνομης βίας – απειλής **ενώπιον ανηλίκου** – φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Κατά τη γνώμη μου είναι σαφώς αναγκαία η λήψη ουσιαστικών και αυστηρών ποινικών μέτρων αντιμετώπισης της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, όπως και η κατάργηση της δυνατότητας ανάκλησης της ποινικής δίωξης βιαστών που καθιστά την πράξη αυτή αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ οικονομικά εύπορου θύτη και θύματος. Αλλά φυσικά δεν αρκεί ως λύση, όπως και παντού, η ποινικοποίηση. Απαιτούνται, πέρα από τις ποινές και κοινωνικές υπηρεσίες για τα θύματα, δηλαδή δομές φιλοξενίας, ψυχολογικής στήριξης και εκτεταμένης νομικής βοήθειας, δηλαδή οικονομικές παροχές που δεν διατίθενται. Συνεπώς, και η εξαγγελία αυτή τίθεται απλώς και μόνο για να ικανοποιήσει το κοινό περί δικαίου αίσθημα από την ραγδαία αύξηση των σεξιστικών και ενδοοικογενειακών και έμφυλων εγκλημάτων, για τα οποία δεν υπάρχει πράγματι αποτελεσματική ούτε αστυνομική, ούτε νομοθετική αντιμετώπιση.

II. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Όσο αποκρουστικές και αν είναι οι προεκτεθείσες τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα, εκείνες που ανοίγουν διάπλατα τον δρόμο για την κατάργηση της δίκαιης δίκης, τις παραπομπές και καταδίκες με συνοπτικές διαδικασίες, την κατάργηση της

αμεσότητας, τον ευτελισμό της λαϊκής δικαιοσύνης, την αποσίλωση του δικαιώματος καταφυγής σε ένδικα μέσα, την απαλλαγή εισαγγελικών διατάξεων από την αιτιολόγηση και βέβαια την απροκάλυπτη εισπρακτική σκοπιμότητα που ενισχύει και επιλέξει ταξικά και κοινωνικά ακόμα περισσότερο την κατασταλτική.

1) ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ – ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Κ.Ποιν.Δ. 7,8 → Κατάργηση του Πενταμελούς Εφετείου

Προϊόν της τάσης μείωσης του αριθμού των μελών των δικαστηρίων για λόγους περικοπών.

Κ.Ποιν.Δ. 43 παρ. 1 : Οι «ελεγκτικές αρχές» αναβαθμίζονται σε προανακριτικές.

Δηλαδή οι έρευνες διοικητικών αρχών, συνήθως διεξαγόμενες για τις ανάγκες διοικητικής διερεύνησης, συχνά από πρόσωπα χωρίς νομικές γνώσεις και με ελλιπή πρόβλεψη και τήρηση των δικαιωμάτων των μετέπειτα κατηγορουμένων αναβαθμίζονται σε υποκατάσταση προανακριτικής διαδικασίας, την περίοδο που μάλιστα έχει προβλεφθεί με νόμο η σύσταση δικαστικής αστυνομίας με κύριο έργο τη διεξαγωγή προανάκρισης.

Κ.Ποιν.Δ. 43 παρ. 2 → Καταργείται η εισαγγελική αιτιολόγηση για μη άσκηση ποινικής δίωξης.

Κ.Ποιν.Δ. 43 παρ. 5 → Διεύρυνση αρχειοθέτησης μηνύσεων με συνοπτικές διαδικασίες.

Προφανής η αντίθεση και των δύο ρυθμίσεων στα άρθρα 93 & 3 Σ και 139 Κ.Ποιν.Δ. ενίσχυση του εισαγγελικού αυταρχισμού και και αποστέρηση έννομης και δικαστικής προστασίας των πολιτών που καταφεύγουν σε αυτήν προστασίας.

Κ.Ποιν.Δ. 110 γ και δ, 111 → Το Μονομελές Εφετείο εκδικάζει εφέσεις κατά αποφάσεων Τριμελούς Πλημμελειοδικείου και Πλημμελήματα Προσώπων ιδιάζουσας δωσιδικίας.

Η κατάργηση του Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων και γενικά η ενίσχυση της αρμοδιότητας του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου και Μονομελούς Εφετείου και όλα τα μονομελή δικαστήρια συνιστούν νομιμοποίηση της δικαστικής αυθαιρεσίας, Η Ν.Δ. συνεχίζει στον δρόμο του ν. 3994/2011, ο οποίος καθιέρωσε για πρώτη φορά τα ...Μονομελή Εφετεία Κακουργημάτων κυρίως για να αντιμετωπίσει τις μνημονιακές ανάγκες περικοπών των δαπανών για μισθοδοσία δικαστών, καθιστώντας την εξαίρεση, τα Μονομελή δηλαδή δικαστήρια, ως κανόνα αφενός στις αστικές δίκες και, δεύτερον, καθιερώνοντας τα για πρώτη φορά στα ποινικά κακουργήματα.

Ήδη τα Μονομελή Πλημμελειοδικεία έχουν όλο και πιο ενισχυμένες αρμοδιότητες, αφού δικάζουν όλα τα αδικήματα που απειλούνται με ποινή φυλάκισης έως τριών ετών (άρθ. 115 ΚΠοινΔ), ενώ τα Μονομελή Εφετεία δικάζουν όλες τις διακεκριμένες κλοπές, ληστείες, ναρκωτικά πλην ισοβίων, δασικά, μετανάστευση κλπ (άρθ. 110 ΚΠοινΔ). Αρα πόση ακόμα ενίσχυση και γιατί ;

Ακόμα, η πέρα από κάθε δικονομική φαντασία εκδίκαση των εφέσεων κατά αποφάσεων Τριμελούς Εφετείου από άλλο ισομελές και ομοιόβαθμο δικαστήριο, πάλι από Τριμελές Εφετείο που θα συγκροτείται από αρχαιότερους δικαστές συνιστά ουσιαστικά κατάργηση του δεύτερου βαθμού δικαιοδοσίας και της ιεραρχικής κλιμάκωσης των δικαστηρίων που κρίνουν σε δεύτερο βαθμό κατόπιν άσκησης ενδίκων μέσων την υπόθεση.

Μια απόφαση πολυμελούς δικαστηρίου κρίνεται σε δεύτερο βαθμό από ένα μονομελές !!!

Φαιδρότητες τέτοιου είδους είναι αμφίβολο αν είναι ανεκτές από την Ε.Σ.Δ.Α. και το Σύνταγμα.

Πέραν αυτού η επίτευξη της επιτάχυνσης χάρις στην κατάργηση των πολυμελών δικαστηρίων και τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων τους σε μονομελή απαιτεί τη συνδρομή και άλλων προϋποθέσεων :

Αν π.χ. οι υποθέσεις ενός Τριμελούς Εφετείου μοιραστούν σε τρία μονομελή αυτό σημαίνει ότι απαιτούνται άλλες δύο

αίθουσες, άλλοι δύο εισαγγελείς και άλλοι δύο γραμματείς.

Αλλά από αυτά δεν υπάρχει τίποτα. Ποιόν κοροϊδεύουν λοιπόν ;

Κ.Ποιν.Δ. 185, 233 → Κατάργηση τοιχοκόλλησης πίνακα πραγματογνωμόνων και διερμηνέων.

Αλλή μία υποβάθμιση της δημοσιότητας των προσώπων που δραματίζουν σημαντικό ρόλο σε δίκες. Ενώ άνετα θα μπορούσαν να αναρτώνται στην ιστοσελίδα των δικαστηρίων που διαθέτουν, καθώς και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Πλέον οι σχετικές πληροφορίες θα παρέχονται από γραφεία που ο προσερχόμενος θα πρέπει να εκτίθεται, να καταγράφεται και να αιτιολογεί γιατί θέλει να μάθει και μάλλον δεν θα του παρέχονται καν.

Κ.Ποιν.Δ. 215 παρ. 5 → Εξαίρεση αστυνομικών από την κατάθεση στο ακροατήριο

Ικανοποίηση χρόνιου και διακαούς αιτήματος της αστυνομίας, που θέλει να απαλλάσσεται από τη βάσανο των ερωτήσεων έδρας και συνηγόρων, που άπειρες φορές έχει συμβάλει στην αποκάλυψη ψευμάτων, αστυνομικών σκευωριών και στημένων δικογραφιών. Θέλουν δίκες με αδικήματα “δι εκθέσεως βεβαιούμενα” και με μόνα και αναμφισβήτητα ενοχοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία τις αρχικές καταθέσεις των αστυνομικών στην αστυνομική προανάκριση.

Προφανής η παραβίαση της αρχής της αμεσότητας της ποινικής δίκης. Και άλλη μια φορά αναδεικνύεται το αίτημα να αφαιρεθεί από την αστυνομία η προανακριτική αρμοδιότητα.

Κ.Ποιν.Δ. 238Α → Εξέταση μαρτύρων και κατηγορουμένων με τεχνολογικά μέσα, χωρίς φυσικά παρουσία ακόμα και στην απολογία κατηγορουμένου, παρά τις αντιρρήσεις του.

Η πρόβλεψη εξέτασης των διαδίκων με τεχνολογικά μέσα συνιστά παραβίαση της αρχής της αμεσότητας της δίκης και του αδιάβλητου της εξέτασης τους.

Η πρόβλεψη παρουσίας γραμματέα (ούτε καν δικαστή) κοντά στον εξεταζόμενο συνιστά όχι μόνο υποβάθμιση της διαδικασίας, αλλά και τεράστια σπατάλη δυνάμεων και ανθρωπορών που δεν υπάρχουν με δεδομένα τα κενά και τις περικοπές.

Η απαγόρευση φυσικής παρουσίας του κατηγορούμενου στη δίκη συνιστά παραβίαση της αρχής της αμεσότητας, αλλά και του θεμελιώδους υπερασπιστικού του δικαιώματος στην απολογία.

Κ.Ποιν.Δ. 254 παρ. 1 → Επέκταση δυνατότητας ειδικών ανακριτικών πράξεων και για το ΠΚ 211 – πλημμέλημα έως 2 έτη – (προπαρασκευαστικές παραχάραξης).

Οι ειδικές ανακριτικές πράξεις (κύριες είναι η ανακριτική διείσδυση, οι καταγραφές τηλεφωνικών συνομιλιών και άλλων δραστηριοτήτων, οι ελεγχόμενες μεταφορές και η άρση του απορρήτου) ήταν αδιανόητες πριν μερικές δεκαετίες γιατί απλά παραβιάζουν στοιχειώδη δικαιώματα. Αρχισαν να εγκαθίστανται στον Κ.Ποιν.Δ. με τον τρομονόμο ν. 1 (ν. 2928/2001) και σιγά σιγά να επεκτείνονται με αιτιολογία την αντιμετώπιση συγκεκριμένων πολύ σοβαρών κακουργημάτων.

Τώρα ανοίγει ο δρόμος για τη γενική τους επέκταση αφού επιτρέπονται για ένα πλημμέλημα ήσσονος σημασίας.

Κ.Ποιν.Δ. 265 παρ. 4 → Κατάσχεση χωρίς φυσική πρόσβαση ανακρίνοντας – περιορισμός σφράγισης στα κατασχόμενα με φυσική πρόσβαση.

Απεριόριστοι κίνδυνοι από τις εξ αποστάσεως κατασχέσεις και ηλεκτρονικές παρεμβάσεις σε προσωπικά δεδομένα χωρίς τήρηση των νομίμων διατυπώσεων έρευνας και κατάσχεσης.

Κ.Ποιν.Δ. 291 παρ. 3 → Κατάργηση υποχρέωσης γραπτής γνώμης Εισαγγελέα για αντικατάσταση προσωρινής κράτησης.

Μία από τις πλέον προκλητικές διατάξεις του νομοσχεδίου : Στο κορυφαίο ζήτημα της προφυλάκισης, ο εισαγγελέας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γραπτής αιτιολόγησης.

Προφανής και εδώ η αντίθεση στα άρθρα 93 & 3 Σ και 139 Κ.Ποιν.Δ. ενίσχυση του εισαγγελικού αυταρχισμού και και αποστέρηση έννομης και δικαστικής προστασίας των πολιτών που καταφεύγουν σε αυτήν προστασίας.

Κ.Ποιν.Δ. 309 → Απευθείας κλήση στο Μον ή Τριμ Εφ για αδικήματα ΠΚ 264-298, 374, 380, ακόμα και για όσα προηγήθηκε κατά ΚΠΔ 28 παρ. 2 Ανάκριση Εφέτη.

Η κατάργηση της ενδιάμεσης διαδικασίας των Συμβουλίων για τα κακουργήματα αυτά είναι μια πολλοστή κλιμάκωση στην συνολική σχεδόν κατάργηση της ενδιάμεσης διαδικασίας που έχει επιδράσει διαδοχικά στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας κυρίως τα τελευταία τριάντα χρόνια, με αποτέλεσμα :

α) Την συμφόρηση των ακροατηρίων από δεκάδες χιλιάδες ποινικές δίκες που, αν είχαν αξιολογηθεί στο στάδιο της ενδιάμεσης διαδικασίας από τα δικαστικά συμβούλια θα είχαν καταλήξει σε απαλλακτικές κρίσεις,

β) Την κατάργηση των δικονομικών εγγυήσεων και δικαιωμάτων των διαδίκων, αφού γενικεύεται η απευθείας παραπομπή στις περισσότερες δίκες και η κατάργηση της αξιολόγησης της δικογραφίας που σχηματίσθηκε κατά την προδικασία από τα αρμόδια Δικαστικά Συμβούλια.

Τα παραπάνω επιτείνονται και πολλαπλασιάζονται με την επιχειρούμενη γενίκευση της απευθείας κλήσης στο ακροατήριο για κακουργήματα αντί με βούλευμα. Η υποβάθμιση της ενδιάμεσης διαδικασίας προσιωνίζει την κατάργησή της και καθιστά όλους τους διωκόμενους κατηγορούμενους χωρίς προηγούμενο έλεγχο. Η δε συμβολή της στην επιτάχυνση των δικών είναι όχι απλά μηδενική, αλλά αρνητική, αφού όλες οι υποθέσεις θα παραπέμπονται και τα ακροατήρια θα συμφορούνται.

Αλλά είναι και εντυπωσιακή η επιλεκτικότητα των ποινικών υποθέσεων για τις οποίες προβλέπεται αυτή η fast-track διαδικασία.

Η κυβέρνηση νομίζει ότι με αυτόν τον τρόπο θα καταπραΰνει την λαϊκή οργή για τους εμπρησμούς των δασών, το δυστύχημα στα Τέμπη και όλες τις απίθανες καταστροφές που αντιμετωπίσαμε τους τελευταίους μήνες, που όμως όλες οφείλονται στην προτεραιότητα του κέρδους, τις ιδιωτικοποιήσεις, τις περικοπές για να πληρώνεται το μνημονιακό χρέος. Εξαιτίας αυτών υφίσταται η ελλιπής λειτουργία των κρατικών οργάνων και οι ανεπαρκείς υποδομές αφού δεν επαρκεί η χρηματοδότηση για την αποτροπή των κινδύνων αυτών. Και ο κόσμος τα καταλαβαίνει, δεν μασάει την προπαγάνδα της.

Κ.Ποιν.Δ. 336 → Κλιμάκωση μέτρων δικαστηρίου κατά θορυβούντων και ανυπάκουων δικηγόρων.

Για τους ενοχλητικούς δικηγόρους που η συμπεριφορά τους προκαλεί ...σοβαρή διατάραξη της συνεδρίασης η προσβλητική συμπεριφορά, το δικαστήριο υποχρεούται να προβεί και σε ποινική και σε πειθαρχική τους αναφορά.

Κ.Ποιν.Δ. 343 → Έμμεση κατάργηση δικαιώματος επιμέρους σχολιασμών.

Αν και δεν τροποποιείται ευθέως το αρμόδιο άρθρο 358, η πρόβλεψη της υποχρέωσης του δικαστηρίου να απαγορεύει κατά κανόνα την άσκηση του δικαιώματος σχολιασμών αμέσως μετά την κατάθεση μάρτυρα η την ανάγνωση/επισκόπηση εγγράφου δημιουργεί όρους αντινομίας και ερμηνευτικής προτεραιότητας της νέωτερης ρύθμισης.

Πρόκειται και εδώ για υποβάθμιση της ποινικής δίκης, παραβίαση της αρχής της αμεσότητας, υποβάθμιση των συνηγόρων και στέρηση υπερασπιστικών δικαιωμάτων του κατηγορουμένου.

Κ.Ποιν.Δ. 349 → Περιορισμός αναβολών λόγω κωλύματος δικηγόρου σε μία ανά υπόθεση ανεξαρτήτως αριθμού διαδίκων.

Ο περιορισμός των αναβολών από κάθε αιτία στην μία (“Δεν χωρεί δεύτερη αναβολή στην ίδια υπόθεση”) είναι η χαρακτηριστική για τον αυταρχισμό της διατύπωση. Πρόκειται για άλλη μία πολλαπλή

προσπάθεια στραγγαλισμού του δικαιώματος στην υπεράσπιση. Έχει επιχειρηθεί ξανά με τους νόμους 4055/2012 – άρθρο 33, αλλά και πρόσφατα με το άρθρο 41 του ν. 4947/2022, το οποίο στραγγαλίζει το σχετικό δικαίωμα, ιδίως σε πολυπρόσωπες δίκες.

Κατ' αποτέλεσμα, η απόρριψη μιας αναβολής ποινικής υπόθεσης πολύ απλά θα εκτοπίσει από το ωράριο και θα οδηγήσει σε αναβολή λόγω ωραρίου κάποια άλλη που θα δικάζόταν στην θέση της από τα μόνιμα φορτωμένα πινάκια των δικαστηρίων. Συνεπώς δεν συμβάλει συνολικά στην επιτάχυνση των δικών, αν υποτεθεί ότι η επιτάχυνση είναι πανθομολογούμενη αναγκαιότητα, πράγμα συζητήσιμο.

Συνιστά όμως και πολλοστή ένδειξη κοινωνικού μίσους, έλλειψη σεβασμού, περιφρόνηση και εκδίκηση απέναντι στους δικηγόρους, που μόνο για την διάταξη αυτή θα είχαν λόγο να συνεχίσουν επ' αόριστον την αποχή που πραγματοποιούμε αυτήν την περίοδο για το φορολογικό νομοσχέδιο. Κάθε εξουσία απεχθάνεται την υπερασπιστική δικηγορία γιατί είναι εχθρός της αυθαιρεσίας της. Και η συγκεκριμένη εξουσία ιδίως αυτό τον καιρό το δείχνει με κάθε τρόπο. Θα μας ήθελε...ντελιβεράδες, αλλά δεν θα της κάνουμε τη χάρη !

Η ανάγκη ενίσχυσης των υποδομών της Δικαιοσύνης μπορεί να υπηρετηθεί με ορθολογικότερη χρήση των εσόδων που αποφέρει κάθε χρόνο στο κράτος, αντί αυτά να σπαταλιώνται σε άλλες προτεραιότητες.

Όσο για την πρόταση για παράβολο αναβολής 80 έως 200€ ανάλογα με την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου σε περιπτώσεις αναβολών λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων του δικηγόρου θα είχε μια συζητήσιμη αξία εάν προβλεπόταν με αμοιβαιότητα, δηλαδή κάθε δικηγόρος του οποίου η υπόθεση αναβάλλεται ή διακόπτεται λόγω ωραρίου (δηλαδή εξ αιτίας του κράτους που έχει το θράσος να του ζητά παράβολο) να δικαιούται να λαμβάνει το ίδιο ποσό για κάθε μέρα που χάνει. Και τότε να δούμε ποιος θα ήταν κερδισμένος. Αλλά σιγά που το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα είχε τέτοια γαλαντομία. Εδώ αφήνει απλήρωτους τους συνηγόρους

νομικής βοήθειας και τους διερμηνείς για μήνες και χρόνια !

Κ.Ποιν.Δ. 404 → Πλήρης συρρίκνωση – αφαίρεση αρμοδιοτήτων ενόρκων στο Μ.Ο.Δ. (ελαφρυντικά, παρεπόμενες ποινές, συνολική ποινή, τεκμήριο αρμοδιότητας).

Με τη διάταξη αυτή ουσιαστικά καταργείται η λαϊκή δικαιοσύνη. Αφού έχει αποσιλωθεί με την αφαίρεση των περισσότερων κακουργημάτων από την αρμοδιότητα των Μ.Ο.Δ, τώρα πλέον καταργείται και ο κανόνας του τεκμηρίου αρμοδιότητας του συνόλου της σύνθεσης (Κ.Ποιν. 404 παρ. 1 εδ. Ε ισχύοντος) και αντιστρέφεται ρητά υπέρ των τακτικών δικαστών.

Οι αρμοδιότητες του συνόλου της σύνθεσης περιορίζονται μόνο στην κατηγορία και την κύρια ποινή. Μεταξύ άλλων **αφαιρείται από τους ενόρκους η κρίση** για τα ελαφρυντικά, τις παρεπόμενες ποινές, τη μετατροπή ή αναστολή της ποινής και τη συνολική ποινή συγχώνευσης. Η παρουσία τους στα έδρανα περιορίζεται σε σχεδόν διακοσμητική.

Κ.Ποιν.Δ. 487 → Υποβοήθηση αιτιολόγησης Εισαγγελικής Έφεσης με δυνατότητα συμπλήρωσής της εντός 10 ημερών από καθαρογραφή.

Μονομερής δυνατότητα στον Εισαγγελέα, σε πλήρη αντίθεση με τους άλλους διαδίκους και με προεκτεθείσες ρυθμίσεις πλήρους απαλλαγής του από σύνταξη αιτιολόγησης.

Ενίσχυση λοιπόν της εισαγγελικής παρέμβασης εναντίον αθωωτικών αποφάσεων με παροχή συμπληρωματικής προθεσμίας.

Κ.Ποιν.Δ. 489 → Μεγάλη διεύρυνση εξαίρεσης από δικαίωμα έφεσης.

Υπερδιπλασιασμός των ελαχίστων ορίων εφεσίμων ποινών για αποφάσεις όλων των δικαστηρίων.

Πλέον θα υπόκεινται σε δικαίωμα έφεσης μόνο :

– Οι καταδικαστικές αποφάσεις του **Μονομελούς Πλημμελειοδικείου** που επιβάλλουν ποινή φυλάκισης **πέντε** μηνών και άνω (αντί δύο

μηνών και άνω που ισχύει) ή χρηματική ποινή **5.000 €** και άνω (αντί **2.000 €** που ισχύει).

– Οι καταδικαστικές αποφάσεις του **Τριμελούς Πλημμελειοδικείου και του Τριμελούς Εφετείου** για πλημμελήματα προσώπων **ιδιαιζούσης** δωσιδικίας που επιβάλλουν ποινή φυλάκισης **οκτώ μηνών** και άνω (αντί **τεσσάρων** μηνών και άνω που ισχύει) ή χρηματική ποινή **8.000 €** και άνω (αντί **3.000 €** που ισχύει).

– Οι καταδικαστικές αποφάσεις του **Μονομελούς Εφετείου, Τριμελούς Εφετείου και Μ.Ο.Δ.** που επιβάλλουν ποινή **τριών ετών** και άνω (αντί **δύο ετών** και άνω που ισχύει) για κακούργημα ή **δύο ετών** και άνω (αντί **ενός** και άνω που ισχύει) για πλημέλλημα.

Πρόκειται για έμμεση ανεπίτρεπτη απαγόρευση του υπερσυνταγματικού δικαιώματος πρόσβασης σε δεύτερο βαθμό δικαιοδοτικής κρίσης.

Κ.Ποιν.Δ. 497 → Απαγόρευση ανασταλτικής δύναμης καταδίκης στην διάρκεια της αναστολής άλλης ποινής.

Παρέχεται η δυνατότητα άρσης της αναστολής σε περίπτωση καταδίκης ακόμα και σε ποινή τριών μηνών, ενώ γίνεται υποχρεωτική σε περίπτωση ποινής άνω του ενός έτους.

2) ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Η εισπρακτική σκοπιμότητα του νομοσχεδίου αποτελεί επάξια συναγωνιζόμενη με την κατασταλτική κύρια πλευρά του και διαλύει κάθε αυταπάτη για τον παλλαϊκό χαρακτήρα της έννομης προστασίας. Η ποινική καταστολή και η έννομη προστασία μετατρέπονται σε προσοδοφόρα πηγή εσόδων για το κράτος χωρίς καν ανταποδοτικότητα αφού η υπέρογκη αύξηση του κόστους σε όλα εκτός του ότι απαγορεύει την πρόσβαση των οικονομικά αδύνατων στην έννομη προστασία συνδυάζεται με την πολύτροπη μείωση του κόστους λειτουργίας της με τον περιορισμό των πολυμελών συνθέσεων που αναφέρθηκε παραπάνω.

Τα εξωφρενικά έξοδα θα οδηγήσουν σε μακρόχρονες εκκρεμότητες, κατασχέσεις και φυλακίσεις και εν τέλει σε αναπαραγωγή της εγκληματικότητας εξαιτίας της δυσανάλογης οικονομικής πίεσης της “δικαιοσύνης” – εισπρακτικού μηχανισμού. Ενώ στην καλύτερη περίπτωση θα οδηγήσουν σε στρατιές καταναγκαστικής (“κοινοφελούς”) εργασίας πολλές εκατοντάδες χιλιάδες υπόχρεους.

Η προοπτική της “Δικαιοσύνης” από λίγους για λίγους είναι μπροστά μας :

ΟΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΩΝ

Π.Κ. 80^Α → Μετατροπή ποινής από 10-100€ και διπλασιασμός ελαχίστου ορίου ήταν από 5 € (π.ΠΚ 82 παρ. 2).

Θυμίζουμε ότι τα ποσά αυτά είναι ονομαστικά. Προσαυξάνονται με διάφορες υπέρ τρίτων επιβαρύνσεις κατά 110%.

Κ.Ποιν.Δ. 17 → Αίτηση εξαίρεσης δικαστή – παράβολο 100€ από 40€ που ήταν πριν καταργηθεί.

Κ.Ποιν.Δ. 51 παρ. 1Α → Παράβολο 100€ για μήνυση – απαράδεκτη η άσκηση προσφυγής κατά απορριπτικής διάταξης για μήνυση που κατατέθηκε χωρίς παράβολο (καίτοι επιτρέπεται για ενδοοικογενειακή βία, παθόντες δημοσίους υπαλλήλους : διάβαζε αστυνομικούς, νομική βοήθεια).

Το παράβολο για υποβολή μήνυσης είχε καταργηθεί και είχε απομείνει μόνο το παράβολο για παράσταση υποστήριξης κατηγορίας 40 €.

Κ.Ποιν.Δ. 52 → Παράβολο προσφυγής κατά απορριπτικής Διάταξης μήνυσης 350€ από 250€.

Κ.Ποιν.Δ. 322→ Παράβολο προσφυγής στο Τριμ Πλημ κατά απευθείας κλήσης 350€ από 250€

Η έννομη προστασία και η επίκληση του δεύτερου βαθμού της, είτε πρόκειται για μήνυση που απορρίπτεται, είτε για απευθείας

κλήση που προσβάλλεται, στοιχίζει πλέον πολύ ακριβά.

Κ.Ποιν.Δ. 349→ Περιορισμός αναβολών σε μία – παράβολα

Σαν να μην τους φτάνει ο παράλογος περιορισμός σε μια των δυνατοτήτων αναβολής μιας υπόθεσης, όταν η έστω και μια αναβολή οφείλεται σε κώλυμα συνηγόρου, πληρώνεται ως εξής :

Για αποφάσεις Μονομελούς Πλημμελειοδικείου **80 €**,

Για αποφάσεις Τριμελούς Πλημμελειοδικείου **120 €**,

Για αποφάσεις Μ.Ο.Δ., Μ.Ο.Ε. και Εφετείων **200 €**.

Ο σεβασμός στους δικηγόρους εγκαταλείπεται και διαμορφώνεται άλλη μια εστία διενέξεων μεταξύ αυτών και των εντολέων τους σχετικά με την πληρωμή των παραπάνω ποσών.

Αυτό το έκτρωμα θα έχει ως αποτέλεσμα την παραπέρα υποβάθμιση της μαχόμενης και υπερασπιστικής δικηγορίας και την ενίσχυση του θεσμικού διαδρομισμού ως υπερασπιστικής καρικατούρας.

Κ.Ποιν.Δ. 577, 578, 580 →Εξωφρενικός καθορισμός δικαστικών εξόδων

Για αποφάσεις Μονομελούς Πλημμελειοδικείου 200 – 400 €,

Για αποφάσεις Τριμελούς Πλημμελειοδικείου 600 – 1500 €,

Για αποφάσεις Μ.Ο.Δ. 1.600 – 3.000 €,

Για αποφάσεις Μονομελούς Εφετείου 800 – 2.000 €,

Για αποφάσεις Τριμελούς Εφετείου 1.200 – 3.000 €,

Για αποφάσεις Μ.Ο.Ε. 2.000 – 4.000 €.

Ακόμα και τα ελάχιστα ποσά των παραπάνω ορίων υπερβαίνουν το διπλάσιο αυτών που ισχύουν και επιβάλλονται σήμερα.

Ενώ δεν μπορεί να μείνει ασχολίαστη η αντικατάσταση στο άρθρο 580 Κ.Ποιν.Δ. της λέξης “πεισθεί” που αφορά το δικαστήριο που

καλείται να επιβάλλει έξοδα από τη λέξη “κρίνει”. Το άρθρο αυτό επιβάλλει στον μηνυτή το διπλάσιο των παραπάνω δικαστικών εξόδων. Ο επίδοξος νομοθέτης θέλει πάση θυσία επιβολή εξόδων ακόμα και όταν ο αρμόδιος να τα επιβάλει δεν έχει πεισθεί, αλλά απλώς ...κρίνει !

ΟΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΚΡΙΚΟΙ ΤΗΣ ΒΑΡΕΙΑΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ

Όσο και αν από μόνη της η επιχειρούμενη τροποποίηση αποτελεί «μια κατηγορία μόνη της» πρέπει να συνεκτιμηθεί με τη συνολικότερη νομοθετική εξέλιξη στο ουσιαστικό και δικονομικό ποινικό δίκαιο των τελευταίων ετών, που αποδομεί συστηματικά τις δικονομικές εγγυήσεις, αυστηροποιεί διαδοχικά τις ποινές και τις αποφυλακίσεις και οικοδομεί ένα όλο και περισσότερο αυταρχικό κράτος.

Το κρίνω αναγκαίο για να συνειδητοποιήσουμε αφενός ότι η επιρροή του στον περιορισμό της εγκληματικότητας είναι μηδαμινή, πράγμα που προοιωνίζει με κάποια σιγουριά και την απόδοση του τωρινού νομοσχεδίου και αφετέρου ότι σε τέσσερα χρόνια έχει σχεδόν γκρεμισθεί ένα μεγάλο μέρος του αποθέματος ρυθμίσεων δίκαιης δίκης και αναλογικότητας ποινών, ενώ οι κώδικες έχουν παραδοθεί στον λαϊκισμό, την εκάστοτε κυβερνητική σκοπιμότητα, την οπιαθοδρόμηση, την πολυνομία και ανασφάλεια δικαίου και εν τέλει το νομικό ευτελισμό.

Ας τους δούμε συνοπτικά με χρονική σειρά :

1) Το Νοέμβριο 2019 με το ν. 4637/2019 (ΦΕΚ Α΄180/18.11.2019), προχώρησε στην πρώτη σαρωτική τροποποίηση προς το αυστηρότερο διατάξεων του νέου Ποινικού Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που είχαν τεθεί σε ισχύ από 01.07.2019 (νόμος 4619/2019 και νόμος 4620/2019 αντίστοιχα). Αύξησε ποινές, όρια υφ’ όρον απόλυσης και αυστηροποίησε διατάξεις.

Ανάμεσα στις διατάξεις που τροποποιήθηκαν, φυσικά προς το αυστηρότερο, (άρθρο 3) είναι εκείνες του άρθ. 168 ΠΚ (Παράνομη

είσοδος ή παραμονή σε δημόσια υπηρεσία), ΠΚ169^A (Παραβίαση δικαστικής απόφασης), ΠΚ 187 περί εγκληματικής οργάνωσης (τιμωρία στρατολόγησης), ΠΚ 187 παρ. 4 (ποινικοποίηση αξιόποινων πράξεων παρόντος άρθρου ακόμα και αν τελέστηκαν στην αλλοδαπή και δεν αποτελούν αξιόποινες πράξεις κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκαν), και φυσικά το **ΠΚ 187^A παρ. 1**, στο οποίο προστέθηκαν ως βασικά εγκλήματα του, εκτός από τα κακούργηματα, και οποιοδήποτε έγκλημα (πλημμέλημα) γενικής διακινδύνευσης ή έγκλημα κατά της δημόσιας τάξης, π.χ. διατάραξη κοινής ειρήνης σε συναθροίσεις. Ακόμα, προβλέφθηκε τιμωρία όποιου εκπαιδεύει άλλον σε όπλα, εκρηκτικά και επικίνδυνες ουσίες με τρομοκρατικό σκοπό και όποιου προκαλεί δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω του διαδικτύου την τέλεση τρομοκρατικής πράξης, εκθέτοντας σε κίνδυνο την δημόσια τάξη. Με τον ίδιο νόμο ποινικοποιήθηκαν τα ταξίδια για την πραγμάτωση τρομοκρατικών σκοπών, οργάνωσης ή μεμονωμένου τρομοκράτη, αυστηροποιήθηκαν οι ποινές και διευρύνθηκαν τα υποκείμενα των αξιόποινων πράξεων. Επίσης, ο ν. 4637/2019 επανέφερε τις **διακεκριμένες κλοπές** (ΠΚ 374) ως κακούργημα και αυστηροποίησε και πάλι τα αδικήματα της **κατοχής εκρηκτικών, διατάραξης ασφάλειας συγκοινωνιών** και καθιέρωσε την **αυτεπάγγελτη δίωξη σωματικών βλαβών κατά υπαλλήλων πλειστηριασμού**, διευρύνοντας τα όρια του ιδιωνώμου που είχε καθιερώσει ο ΣΥΡΙΖΑ. Ενώ, ανάμεσα στα άλλα, κατέργησε ξανά την αναστολή της παραγραφής για τις ποινικές υποθέσεις που φθάνουν μετά τη λήξη της στον Άρειο Πάγο, αφού επανέφερε την απαίτηση ενός βασίμου λόγου αναίρεσης για να απαγγελθεί η παραγραφή.

2) Ακολούθησε ο **νόμος 4689/2020 (ΦΕΚ Α΄ 103/27.05.2020)**, όπου εν μέσω γύψου τον οποίο προσπαθούσε να επιβάλει στην κοινωνία επικαλούμενη τα μέτρα της πανδημίας, προχωρούσε και πάλι σε εκτεταμένες παρεμβάσεις (άρθρα 32- 35) για τα λεγόμενα **«τρομοκρατικά αδικήματα»**, διευρύνοντας την βάση τους, ποινικοποιώντας ταξίδια, επιβαρύνοντας με διακεκριμένες τρομοκρατικές περιστάσεις αδικήματα όπως διακεκριμένες κλοπές, εκβιάσεις, πλαστογραφίες, διευρύνοντας τα υποκείμενα του

αξιοποίηση των πράξεων του Π.Κ. 187Α και παρέχοντας στην ΔΑΕΕΒ (“Αντιτρομοκρατική”) την **δυνατότητα πρόσβασης σε κάθε είδους πληροφορία** στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για τρομοκράτες. Ενώ με το άρθρο 40 (στήριξη και προστασία των θυμάτων της τρομοκρατίας) προέβλεψε σχετικές παροχές στα θύματα πράξεων του άρθρου 187Α ΠΚ («*Οι υπηρεσίες στήριξης προβλέπονται δωρεάν, εμπιστευτικές και είναι εύκολα προσβάσιμες από όλα τα θύματα της τρομοκρατίας*»). Για πολλοστή φορά θα θυμίσουμε ότι η ευνοϊκή μεταχείριση της Χρυσής Αυγής, η οποία δεν διώχθηκε ποτέ με το άρθρο 187^Α ΠΚ, εκτός της μονομέρειας για την αποκλειστική του εφαρμογή στο “αριστερό άκρο” του πολιτικού χάρτη στερεί από τα θύματα της την δυνατότητα πρόσβασης στις παραπάνω παροχές.

3) Με το ν. 4855/2021 (ΦΕΚ 215/Α/12-11-2021) επιχειρήθηκε ξανά μια εκτεταμένη και αναβαθμισμένη επιδρομή στους Ποινικούς Κώδικες και Κώδικες Ποινικής Δικονομίας, με αφορμή τις πυρκαγιές στην Εύβοια και αλλού και σκοπό την αυστηροποίηση των ποινών για εμπρησμούς, αθρόα **μεταβολή εγκλημάτων** βλάβης ή συγκεκριμένης διακινδύνευσης σε **εγκλήματα αφηρημένης διακινδύνευσης**, αλλαγή προς όφελος των βιαστών σε σχετική διάταξη (αντικατάσταση του ρήματος επιχειρεί με το ρήμα τελεί), επαναφορά της αόριστης επιβαρυντικής περίπτωσης της «**ιδιαίτερα μεγάλης αξίας**», σκλήρυνση «κινηματικών» αδικημάτων, και ιδίως των ΠΚ 168 (διατάραξη λειτουργίας δημόσιας υπηρεσίας) και ΠΚ 191 (**διασπορά ψευδών ειδήσεων**) στο οποίο υπήρξε **εκτεταμένη και πολλαπλή αναβάθμιση σε βάρος της ελευθερίας έκφρασης και τύπου**, διεύρυνση της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 285 ΠΚ περί παραβίασης μέτρων για την πρόληψη ασθενειών και, μεταξύ άλλων, εξαίρεση των διατάξεων κατοχύρωσης των **δικαιωμάτων των κατηγορουμένων** κατά την λήψη και επεξεργασία **DNA για αδικήματα που διώκονται με την αυτόφωρη διαδικασία**. Έχω και εκεί αναφερθεί αναλυτικά με σημείωμα μου (11/10/2021: «*Τροποποιήσεις Π.Κ. και Κ.Π.Δ.: Αποπροσανατολισμός, οπισθοδρόμηση και πολιτικές σκοπιμότητες*»).

Μ' ένα άλλο κείμενο, υπό τον τίτλο «Αποχαιρετώντας το 2021: Απολογισμός και προοπτικές στον αγώνα για δικαιώματα και ελευθερίες», αναφέρομαι συνολικά στην χρονιά αυτή και στα σημαντικά κινηματικά και θεσμικά γεγονότα του 2021.

4) Ο ν. 4908/2022 (ΦΕΚ 52/Α/11-03-2022), άρθρο 72, με τον οποίο επωφελούμενη αυτήν την φορά από την αποτρόπαια δολοφονία του Άλκη Καμπανού στην Θεσσαλονίκη, κατάργησε την δυνατότητα μετατροπής, αναστολής και ανασταλτικού αποτελέσματος της έφεσης σε περιπτώσεις καταδίκης για αξιόποινες πράξεις του άρθρου 187 ΠΚ, ακόμα κι αν αυτές έχουν πλημμεληματικό χαρακτήρα. Ας σημειωθεί ότι στην ρύθμιση αυτή έχουν εκφράσει την πλήρη αντίθεση τους όλοι οι νομικοί και δικηγορικοί φορείς παρά την αφόρητα συντηρητική και καθεστωτική αντίληψη και συμπεριφορά των ηγεσιών τους, ενώ οι δικηγόροι όλης της χώρας πραγματοποιούν “στοχευμένη αποχή”, διαδοχικά παρατεινόμενη τουλάχιστον μέχρι 31.12.2023, απ’ όλα τα δικαστήρια που δικάζονταν σε 1^ο βαθμό υποθέσεις του ΠΚ 187.

5) Ο ν. 4937/2022 (ΦΕΚ Α 106/02.06.2022, «Ψηφιοποίηση των διαδικασιών επιδόσεων εγγράφων και αποδέσμευση της Ελληνικής Αστυνομίας κλπ»), με τον οποίο η κυβέρνηση επιχείρησε να κεφαλαιοποιήσει την διάλυση των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών, που εδώ και χρόνια υπολειτουργούν εξαιτίας της έλλειψης προσλήψεων, της διατήρησης εκατοντάδων οργανικών κενών και της πλήρους αδυναμίας εξυπηρέτησης του πολίτη, καθιερώνοντας συλλήβδην τις ψηφιακές επιδόσεις, αντί της επίδοσης εγγράφων με δικαστικό επιμελητή, όπως προβλεπόταν στην Ποινική Δικονομία.

Ήταν μάλιστα τόση η βιασύνη της να τα πραγματοποιήσει άμεσα και να απαλλάξει (άρθρο 22) την ΕΛ.ΑΣ. από την υποχρέωση κοινοποίησης εγγράφων, βεβαιώσεων γνησίου υπογραφής, επικύρωσης αντιγράφων κλπ (Για να κάνει τι άραγε, στον χρόνο που θα “απελευθερωθεί” ; Για να δέρνει τον κόσμο στις διαδηλώσεις ή για να μεριμνά για την φύλαξη υψηλών προσώπων ;), ώστε αμέσως δημιουργήθηκε **πρόβλημα στις φυλακές**, που η

θεώρηση του γνησίου της υπογραφής των κρατουμένων δεν μπορεί να γίνει από άλλους υπαλλήλους, πλην αστυνομικών, με αποτέλεσμα να καταστήσει **αδύνατη την εξουσιοδότηση των δικηγόρων και την διεξαγωγή δικών** και την άσκηση δικαιωμάτων των δηκατηγορουμένων, αφού δεν υπήρξε σχετική πρόβλεψη, εξαιτίας της σπουδής με την οποία και αυτό το νομοσχέδιο προωθήθηκε.

Με τον ίδιο νόμο η κυβέρνηση (άρθρο 29) προέβλεψε επιλεκτικά την **μεταγωγή σε αγροτικές φυλακές** όσων έχουν καταδικαστεί για εγκληματική οργάνωση πλην ισόβιας κάθειρξης, άρα δηλαδή και πάλι πρόκειται για φωτογραφική διάταξη για όλα τα καταδικασμένα, πλην Ρουπακιά, **μέλη της Χρυσής Αυγής** (ήδη πολλοί έχουν μεταχθεί και πριν το νόμο και έχουν αποφυλακισθεί) , ενώ όπως είναι γνωστό είχε αρνηθεί την εφαρμογή του δικού της νόμου στον Δημήτρη Κουφοντίνα και σε άλλους κρατούμενους.

6) Ο ν. 4938/2022 – ΦΕΚ 109/Α/6-6-2022 “Οργανισμός των Δικαστηρίων”, άλλο ένα θεσμικό νομοθέτημα που προβλήθηκε με τις περγαμηνές της μεταρρύθμισης, αλλά συνάντησε τις αντιδράσεις δικαστικών, εισαγγελέων, δικηγόρων και πολιτών, κυρίως διότι παρέχει τη δυνατότητα (άρθρο 2) σύμπτυξης των δικαστικών υπηρεσιών (“δικαστικός Καλλικράτης”), δίνοντας τη δυνατότητα κατάργησης Ειρηνοδικείων και Πρωτοδικείων ολόκληρων Νομών, πράγμα το οποίο εκ των πραγμάτων θα οδηγήσει σε ακόμα περισσότερη καθυστέρηση και αύξηση του κόστους πρόσβασης στη δικαιοσύνη, συγκέντρωση δικηγορικής ύλης στα δικηγορικά γραφεία των πόλων που θα εξακολουθήσουν να βρίσκονται δικαστήρια, αδυναμία πρόσβασης δικαιοσύνης για τους φτωχούς και αφανισμός των δικηγορικών γραφείων των άλλων περιοχών.

Ο νόμος προβλέπει και τη δυνατότητα λειτουργίας δικαστηρίων με τηλεματική (άρθρο 2), δηλαδή εξ αποστάσεως και διαδικτυακά, πράγμα που καταργεί την αρχή της αμεσότητας της δίκης.

Αξιοσημείωτη είναι ακόμα η επιμονή στη διατύπωση ως κριτηρίων αξιολόγησης (άρθρο 102) κάθε δικαστή από την επιθεώρηση της

στάσης του σε αιτήματα αναβολών (!!!) και της έκφρασης διαφορετικών νομικών απόψεων από αυτές του Αρείου Πάγου (η ποιότητα του έργου του δικαστή κρίνεται από την τυχόν μετέπειτα αναίρεση αποφάσεών του). Στέκομαι εδώ για να τονίσω την υποκρισία του νομοθετικού πλαισίου κρίσης των δικαστών σε σχέση με το δήθεν δικαιωματικό – κεντρικό σύστημα του ποινικού δικαίου : παρά την πολλαπλή διατύπωση του τεκμηρίου αθωότητας **κανείς δικαστής δεν προβλέπεται να κρίνεται για την αυστηρότητα** των αποφάσεών του (πχ άδικες προφυλακίσεις, υπερβολικές διώξεις, δυσανάλογες ποινές), αλλά για αναβολές και για μη συμμόρφωση στον Αρειο Πάγο. Και κανείς δεν έχει δεχθεί δυσμενή υπηρεσιακή συμπεριφορά η και κριτική από Μ.Μ.Ε. για τέτοιους λόγους. Μόνο όσοι αθώνουν η δεν προφυλακίζουν η αναβάλλουν βρίσκονται πάντα στο στόχαστρο. Μόνο οι επιεικείς δικαστικές κρίσεις ενοχοποιούνται, ποτέ οι αυστηρές.

Αξιοσημείωτο ακόμα στον ίδιο νόμο το γεγονός ότι παρά τον λαϊκισμό (βλ. και παρακάτω) περί τις ανάγκες επιτάχυνσης στην απονομή δικαιοσύνης, ο **χρόνος των δικαστικών διακοπών** (άρθρο 12) εξακολουθεί να αρχίζει την 1^η Ιουλίου και να ολοκληρώνεται στις 15 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους πλέον 15 ημερών το Πάσχα και 15 τα Χριστούγεννα.

Δηλαδή τα δικαστήρια λειτουργούν 8,5 μήνες τον χρόνο (το πώς λειτουργούν και αυτούς βλ. παρακάτω), αλλά για την καθυστέρηση απονομής της δικαιοσύνης φταίνε...οι αναβολές !

7) Ο επόμενος νόμος 4947/2022 – ΦΕΚ 124/Α/23-6-2022 επιφύλασσε ακόμα περισσότερες εκπλήξεις, όπως σαρωτικές αλλαγές στη νομοθεσία για την εκτέλεση του **ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης**, αφού περιορίζονται σημαντικά οι περιπτώσεις απαγόρευσης εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και αντίστοιχα, τα δικαιώματα των εκζητούμενων. Σοβαρότατες εγγυήσεις ασφάλειας δικαίου που αποτελούσαν **λόγους απαγόρευσης εκτέλεσης** (παραγραφή, πολιτικές διώξεις, ημεδαπή αρμοδιότητα, τέλεση στην ημεδαπή, εκτέλεση στην ημεδαπή) καταργούνται και **υποβιβάστηκαν σε απλή δυνατότητα** του δικαστηρίου.

Δεν θα μπορούσε φυσικά να λείπει από αυτήν την τροποποίηση και το άρθρο 187Α Π.Κ., στο οποίο περιλήφθηκε και η **ποινικοποίηση της υποκίνησης** άλλου σε τέλεση ή συμβολή στην τέλεση ορισμένης τρομοκρατικής πράξης ανεξαρτήτως αποτελέσματος διαβαθμιζόμενη ανάλογα με τον χαρακτήρα της προς υποκίνηση πράξης σε πλημμέλημα ή κακούργημα. Στη δημόσια απειλή για τέλεση τρομοκρατικής πράξης προστέθηκε και η **ιδιωτική απειλή μέσω του διαδικτύου**, ενώ η δημόσια υποκίνηση λαμβάνεται από τον νομοθέτη ως τόσο μεγάλη απειλή, ώστε να διαθέτει σελίδες ολόκληρες για την οργάνωση της διαδικασίας απενεργοποίησης της ιστοσελίδας που φιλοξενεί τέτοια κείμενα κλπ.

Για το άρθρο 187Α Π.Κ. και τις περιπέτειές του (και κύρια τις περιπέτειες αυτών που θα το υποστούν) ιδίως (αλλά όχι μόνο) από αυτή την κυβέρνηση αξίζει τον κόπο μια αυτοτελής ανάπτυξη σε επόμενο κείμενο.

Αξιοσημείωτη και η τροποποίηση (άρθρο 39) του άρθρου 51§3 Κ.Ποιν.Δ., με την οποία **υποβαθμίζεται η υποχρέωση αιτιολόγησης** των απορριπτικών εισαγγελικών διατάξεων για μηνύσεις πολιτών (αρκεί πλέον συνοπτική και όχι πλήρης αιτιολογία). Δεδομένου ότι οι απορριπτικές διατάξεις συνιστούν οριστική δικαιοδοτική κρίση, η νομοθετική απαλλαγή του συντάκτη τους από την υποχρέωση πλήρους αιτιολόγησης είναι αντίθετη σε σωρεία άλλων διατάξεων (πχ 139 Κ.Ποιν.Δ), αλλά και εμφανώς αντισυνταγματική (άρθρο 93Σ).

Αλλά η διάταξη που προκάλεσε εύλογα τη μεγαλύτερη συζήτηση και αντίδραση ήταν η **διάταξη για τις αναβολές των δικών** (άρθρο 41 τροποποίηση άρθρου 349 Κ.Ποιν.Δ.), στην οποία εν τέλει ψηφίσθηκε ο περιορισμός των δυνατοτήτων αναβολής με αίτημα του κατηγορουμένου σε μία (χωρίς να διευκρινίζεται τί συμβαίνει αν οι κατηγορούμενοι μιάς δίκης είναι περισσότεροι), ενώ μετά από αντιδράσεις επανέφερε τη δυνατότητα πιστοποίησης του προβλήματος υγείας και από ιδιώτη.

Η νομοθετική υπερδραστηριότητα φάνηκε να εξαντλείται στην

προοπτική των πρόωρων εκλογών μετά το καλοκαίρι 2022, αλλά η ανάδειξη του σκανδάλου των υποκλοπών υποχρέωσε την κυβέρνηση σε άλλα σχέδια. Επανήλθε το φθινόπωρο στο νομοθετικό της οίστρο και συνέχισε να καταργεί δικαιώματα και ελευθερίες :

8) Η παραμόρφωση του Σωφρονιστικού Κώδικα με το **ν. 4985/2022**, του οποίου τα άρθρα 50 και επόμενα τροποποιούν προς το χειρότερο το καθεστώς της υφ' όρον απόλυσης, λήψης τακτικών αδειών και αδειών λόγω σπουδών των κρατούμενων, με αποκορύφωμα την ανεπανάληπτη εκείνη διάταξη η οποία παρέχει το δικαίωμα άδειας στους πολυισοβίτες για πρώτη φορά μετά την πραγματική έκτιση 22 ετών από τη φυλάκιση τους. Επιβάλλει δηλαδή μια δεύτερη ποινή μέσα στη φυλακή ισόβιου αποκλεισμού από οποιαδήποτε πρόσκαιρη έξοδο και επικοινωνία του κρατουμένου με το υπόλοιπο περιβάλλον. Και βέβαια εφαρμόστηκε αναδρομικά κόβοντας τις άδειες από κρατούμενους που τις έπαιρναν για χρόνια χωρίς να παραβιάζουν τους όρους τους. Δεν χρειάζεται μεγάλη φαντασία για να καταλάβει κάποιος ότι πρόκειται για μια φωτογραφική διάταξη η οποία, υπό το κράτος του λαϊκισμού που συστηματικά ΜΜΕ, κυβέρνηση, συνδικαλιστές της Αστυνομίας και αντίστοιχα επιτελεία διαρκώς καλλιεργούν (συχνά και με ευθύνη συγγενικών προσώπων θυμάτων ανθρωποκτονιών που οι πονεμένες δηλώσεις τους αξιοποιούνται κατάλληλα) και αποσκοπεί στην εκδίκηση των εναπομεινάντων κρατουμένων για την υπόθεση 17N, απέναντι στους οποίους η οικογένεια Μητσοτάκη λειτουργεί με όρους βεντέτας, όπως την προηγούμενη χρονιά ανέδειξε και στην υπόθεση Κουφοντίνα με την παραβίαση του ίδιου του δικού της νόμου για τις μεταγωγές.

Ας σημειωθεί με την ευκαιρία ότι λίγες μέρες πριν τελειώσει το 2022 εκδόθηκε η απόφαση 4/2022 του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, το οποίο ξεμπρόστιασε την δήθεν σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ των ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων (τα τελευταία τα είχαν υποδείξει διάφορα κυβερνητικά παπαγαλάκια με σκοπό τον αποπροσανατολισμό και την σύγχυση της κοινής γνώμης) και δικαίωσε απόλυτα τους υπερασπιστές και τους συμπαραστάτες του Δημήτρη Κουφοντίνα όσον αφορά τη νομιμότητα

του αιτήματος του.

Στη θέσπιση φυσικά του ν. 4985/2022 συνέτειναν και ωμές παρεμβάσεις παραγόντων εξουσίας στον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης, π.χ. τα tweet του Δημάρχου Αθήνας με τα οποία ζητούσε εξηγήσεις από τους δικαστές που έδωσαν άδεια στον Δ. Γιωτόπουλο για πρώτη φορά μετά από είκοσι χρόνια από τον εγκλεισμό του στις φυλακές, μια παρέμβαση όμως που δεν στηλιτεύθηκε από την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, ούτε από άλλους αντίστοιχους θεσμικούς φορείς, που λίγες μόλις μέρες πριν είχαν χαλάσει τον κόσμο εναντίον των αντιδράσεων για την αποφυλάκιση Λιγνάδη.

9) Ακολούθησε το άρθρο 44 του ν. 4995/2022, το οποίο, τροποποιώντας αντίστοιχα τη νομοθεσία για τα ποινικά μητρώα (άρθρο 569 ΚΠοινΔ) προέβλεψε την εγγραφή ακόμα και διώξεων χωρίς καταδίκες για ορισμένες κατηγορίες αδικημάτων στους κατόχους τους, στιγματίζοντας τους για πάντα και καταργώντας απροκάλυπτα το τεκμήριο αθωότητας, παρά την διακηρυκτική του πρόβλεψη στο νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

.....

Μετά από όλα αυτά έρχεται το σημερινό νομοσχέδιο.

Το δημοκρατικό κίνημα, νομικών και μη, επωμίζεται άλλο ένα βαρύ φορτίο μπροστά του, όπως είναι η αποτροπή ψήφισης και αυτής της δήθεν μεταρρύθμισης. Και αυτό επαυξάνεται από το γεγονός ότι, ιδίως μετά τις τελευταίες βουλευτικές (όχι πάντως και τις δημοτικές) εκλογές, την αποσύνθεση του ΣΥΡΙΖΑ και την ταύτιση των συστημικών κομμάτων με την πολιτική της η κυβέρνηση της Ν.Δ. δεν αισθάνεται απέναντί της κανέναν αντίπαλο εκτός από τον κόσμο που απεργεί και διαδηλώνει.

Όπως σωστά επισημαίνει για το νομοσχέδιο αυτό χθες 8.12.2023 η

Ολομέλεια των προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, που επιτέλους για πρώτη φορά στην ιστορία του θεσμού εισηγείται συνέχιση της αποχής ακόμα και μετά την ψήφιση του φορολογικού,

«Πρόκειται για μία ακόμη πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, την πολλοστή τα τελευταία χρόνια, που υπακούει στα κελεύσματα του ποινικού λαϊκισμού και αποτελεί οπισθοδρόμηση για το ποινικό δίκαιο. Χωρίς να έχει συσταθεί νομοπαρασκευαστική επιτροπή και χωρίς αιτιολογική έκθεση το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου εισάγει «εισαγγελικής» έμπνευσης και σκοπιμότητας διατάξεις, με αυστηροποίηση των ποινών και της έκτισής τους, συρρικνώνει θεμελιώδεις εγγυήσεις και δικαιώματα του κατηγορουμένου, παραβιάζοντας τις αρχές της δίκαιης δίκης της ΕΣΔΑ, μεταφέρει αρμοδιότητες από πολυμελείς σε μονομελείς συνθέσεις, αυξάνει το όριο του εκκλητού των αποφάσεων και το κόστος άσκησης του δικαιώματος δικαστικής προστασίας. επιτείνει την ανασφάλεια δικαίου και οδηγεί σε ανεπιεικείς και ανεφάρμοστες καταστάσεις, λαμβανομένης υπόψη και της κατάστασης στην οποία βρίσκονται τα σωφρονιστικά καταστήματα της Χώρας».

Μακάρι η ανακοίνωση αυτή να έχει τη συνέχεια που της αντιστοιχεί. Αν ήταν ίδια η στάση της στα προηγούμενα ανοσιουργήματα ίσως δεν θα είχαμε φτάσει σε αυτό το σημείο.

Μπορούμε και πρέπει να σπάσουμε τις αλυσίδες.

Αθήνα, 9.12.2023

Κώστας Παπαδάκης

Δ.Σ.Α. : Πίσω στα θρανία της ντροπής

του Κώστα Παπαδάκη

Συμπληρώνονται τις μέρες αυτές 70 χρόνια από την εκτέλεση (5/3/1951) του 23χρονου Νίκου Νικηφορίδη, που καταδικάστηκε σε θάνατο από το έκτακτο Στρατοδικείο Θεσσαλονίκης, επειδή η συμμετοχή του στο «Φιλειρηνικό Δημοκρατικό Μέτωπο Νεολαίας» και στην «Διεθνή Εκκληση της Στοκχόλμης» για την ειρήνη, θεωρήθηκε ως συγκαλυμμένη προσπάθεια κατασκοπίας για την Σοβιετική Ένωση και το παράνομο τότε Κ.Κ.Ε. Ένα παιδί 23 χρονών, που οι φωτογραφίες το δείχνουν διπλάσιο της ηλικίας του, καθώς είχε προλάβει να γευθεί τις περιποιήσεις και τα βασανιστήρια της ασφάλειας και της Μακρονήσου, οδηγήθηκε στην εκτέλεση χωρίς από την τότε κυβέρνηση του «κεντρώου» Σοφοκλή Βενιζέλου, παρά το διεθνές κύμα συμπαραστάσης για να σωθεί η ζωή του. Ένας από τους φορείς που σιώπησαν τότε ήταν ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών ήταν ένα συντηρητικό προπύργιο συντεχνιακό, στον οποίο δικαίωμα εκλέγεσθαι τότε είχαν μόνο οι παρ' Αρείω Πάγω δικηγόροι (το 1/10 των εγγεγραμμένων) και είχε διανύσει το μεγαλύτερο μέρος της δεκαετίας του 1940 με Προέδρους διορισμένους από κατοχικές κυβερνήσεις σε διοικούσες επιτροπές, ένας εκ των οποίων ο Νικόλαος Ροντήρης εξελέγη στη συνέχεια το 1949 και ήταν Πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου Αθηνών μέχρι το Νοέμβριο του 1951 που πέθανε, διαρκούσης της δίκης Μπελογιάννη. Επί προεδρίας του λίγα χρόνια πριν, το 1947 είχε απορρίψει αίτημα συγγενών εξορίστων δικηγόρων για να ζητήσει ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών την απόλυσή τους από την εξορία. Είχε διώξει πειθαρχικά τον Μιλτιάδη Πορφυρογέννη, ένα έξοχο στέλεχος της αριστεράς, δικηγόρο, για δηλώσεις τις οποίες είχε κάνει σε διεθνές συνέδριο καταγγέλλοντας τη λευκή τρομοκρατία στην Ελλάδα. Είχε σιωπήσει στη δολοφονία του αγωνιστή δικηγόρου Γιώργου Πουλίδη το 1948 στο στρατοδικείο

της Τρίπολης. Και είχε υποχρεώσει τους υπαλλήλους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών σε δήλωση νομιμοφροσύνης, την οποία είχαν υπογράψει όλοι πλην ενός, του Μιχάλη Βουρνά δικηγόρου, αδερφού του γνωστού ιστορικού Τάσου Βουρνά, τον οποίο και απέλυσε ο Ροντήρης επειδή δεν υπέγραψε. Μάλιστα, είχε επιχειρήσει εκβιαστικά και είχε καταφέρει να αποσπάσει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και μάλιστα όχι ομόφωνα, με μόνο 3 ψήφους διαφορά υπέρ, με την οποία είχε αποφασιστεί, να υποχρεωθούν όλοι οι δικηγόροι Αθηνών, όλα τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, να υποβάλουν δηλώσεις νομιμοφροσύνης προς το καθεστώς επ' απειλή διαγραφής. Και βέβαια δεν τόλμησε ποτέ να εφαρμόσει αυτήν την απόφαση.

Για τη δίκη Μπελογιάννη συνεπώς και για όλο εκείνο το κλίμα δεν υπήρξε κάποια διαμαρτυρία του Δικηγορικού Συλλόγου, κάποια καταγγελία, κάποια συμπεριφορά σαν αυτή που συνηθίσαμε και οικοδομήσαμε τα επόμενα χρόνια στο Δικηγορικό Σύλλογο και τον καταστήσαμε φυσικό, συλλογικό υπερασπιστή δικαιωμάτων και ελευθεριών. Το μόνο που έκανε εκείνη η διοίκηση για τη δίκη του Μπελογιάννη ήταν να απορρίψει το αίτημα του Γάλλου δικηγόρου Ντενερύ να παραστεί στη δίκη του Μπελογιάννη ως συνήγορος υπεράσπισης και σιώπησε φυσικά για όλες τις νομικές αυθαιρεσίες και την τρομοκρατία.

Ήταν μια περίοδος που οι συνήγοροι υπερασπιστές ακόμη δεν είχαν αρχίσει να διεκδικούν συνδικαλιστική κυριαρχία και θώκους.

Ο χαρακτήρας του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών άρχισε να αλλάζει από το 1955 με τη θέσπιση του νέου Δικηγορικού Κώδικα (ΝΔ 3026/1954) και με τη «Νέα Κίνηση Δικηγόρων», η οποία άλλαξε τους συσχετισμούς των δυνάμεων, την προϊούσα ριζοσπαστικοποίηση και αργότερα τη συνάντηση με τα κινήματα για το Κυπριακό, για το 114, για τους Λαμπράκηδες, την ειρήνη, το δικτατορικό κίνημα, την κατάληψη της Νομικής και του Πολυτεχνείου και τη μεταπολίτευση και σιγά-σιγά ο συνήγορος

υπερασπιστής άρχισε να κυριαρχεί και να αναδεικνύει συνδικαλιστικές ηγεσίες. Ήδη το 1956 ο Μιχάλης Βουρνάς επαναπροσλήφθηκε στο Σύλλογο επί προεδρίας Αθανασίου Ζερβόπουλου, έγινε διευθυντής και με την ιδιότητα αυτήν τελεύτησε το βίο του το Φεβρουάριο του 1992 ως Διευθυντής του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Και τα επόμενα χρόνια φτάσαμε, όταν πια μαζικοποιήθηκε ο Σύλλογος, και μπορούσαν να ψηφίζουν όλοι οι δικηγόροι χωρίς εξαιρέσεις, να αναδειχθούν σε κορυφαίες συνδικαλιστικές θέσεις ηγεσίας μεγάλες ιστορικές μορφές υπερασπιστικές – για να μην παρεξηγηθώ αναφέρομαι μόνο σε ανθρώπους που έχουν φύγει από τη ζωή – όπως ο Ευάγγελος Γιαννόπουλος, ο Ευάγγελος Μαχαίρας, από του οποίου το βιβλίο για την ιστορία του Δικηγορικού Συλλόγου πολλά ενδιαφέροντα έχει κανείς να διαβάσει, και ο Τάκης Παππάς.

Η υλοποίηση της επιταγής του άρθρου 199 του τότε ισχύοντος Κώδικα περί Δικηγόρων (Ν.Δ. 3026/1954), το οποίο καθιστούσε τον Δικηγορικό Σύλλογο ανώτατο θεσμικό εκφραστή και υπερασπιστή των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, συνέβαλε και στο να σταματήσουν οι εκτελέσεις και στο να αρχίσει η διαδικασία κατάκτησης όσων οι σκληρές μετεμφυλιακές κυβερνήσεις απαγόρευαν. Μεγάλες μορφές δικηγόρων αναδείχθηκαν πρωτοπόροι στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών μέσα και έξω από τα δικαστήρια, δημιουργώντας ιερές παρακαταθήκες και κάποιες φορές πληρώνοντας και με την ζωή τους την ίδια το τίμημα για την ανιδιοτελή υπερασπιστική δράση τους : Σταύρος Κανελλόπουλος, Ευάγγελος Γιαννόπουλος, Παντελής Λιότσος, Νικηφόρος Μανδηλαράς, Ευάγγελος Μαχαίρας, Τάκης Παππάς. Αλλά ακόμα και πρόεδροι προερχόμενοι από τον δεξιό χώρο (Επαμεινώνδας Ζαφειρόπουλος, Σωτήρης Πολύδωρας, Δήμητρης Παξινός) διακρίθηκαν όχι λίγες φορές για ανακοινώσεις, ψηφίσματα και παρεμβάσεις του Δ.Σ.Α., οι οποίες σε κορυφαία ζητήματα που άπτονταν κρατικών αυθαιρεσιών και περιορισμού δικαιωμάτων και ελευθεριών, τάσσονταν πάντα με το μέρος των θυμάτων ενάντια στην εξουσία. Συχνά κάποιοι υπεράσπισαν με διάφορους τρόπους εκείνους που η εξουσία θεωρούσε «τρομοκράτες»:

Ο Ευαγγελος Γιαννόπουλος υπήρξε ένας από τους συνηγόρους του Ρόλφ Πόλε στις δίκες έκδοσής του το 1976.

Ο Δημήτρης Παξινός έδωσε μαζί μας με συνέπεια τη μάχη για να μην εκδοθεί ο Τούρκος «τρομοκράτης» πολιτικός αγωνιστής Ταϋλάν στη Γερμανία το 2004 και το πέτυχε. Ενώ αναρίθμητες ήταν οι παρεμβάσεις του για ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδίως για τα δικαιώματα των κρατουμένων.

Και ο πρόωρα εκλιπών Μιχάλης Ζαφειρόπουλος δεν ψήφισε ποτέ «Όχι» σε οποιοδήποτε ψήφισμα πρότεινε ο γράφων «αριστεριστής» σχετικό με ανθρώπινα δικαιώματα και κρατική καταστολή.

Όλα αυτά συνέβαλαν στη διαχρονική καταξίωση του Δικηγορικού Συλλόγου, όχι μόνο απέναντι στους δικηγόρους, αλλά απέναντι και στο κοινωνικό σύνολο διαμορφώνοντας την προσδοκία και την απαίτηση της ολόκληρου του νομικού κόσμου και της κοινωνίας για τις τοποθετήσεις του. Αυτό που αποτυπώνει και ο ισχύων κώδικας περί δικηγόρων (ν. 4194/2013) στο άρθρο 90 («Σκοποί και αρμοδιότητες δικηγορικών συλλόγων “)

Στους δικηγορικούς συλλόγους ανήκει :

α) Η υπεράσπιση των αρχών και κανόνων του κράτους δικαίου σε μία δημοκρατική πολιτεία»

Η σημερινή πλειοψηφία του Δ.Σ. του Δ.Σ.Α. και ο πρόεδρος του αποτελούν θλιβερή εξαίρεση και μας γυρίζουν στις μέρες του Ροντήρη , στο 1951. Σιωπούν εκκωφαντικά εδώ και 56 ημέρες, όσο διαρκεί δηλαδή η απεργία πείνας του Κουφοντίνα, που αποτελεί διαμαρτυρία και απαίτηση επαναφοράς στην νομιμότητα, εξαιτίας της παραβίασης του άρθρου 3 Ν. 4760/2020, που η ίδια η κυβέρνηση θέσπισε για την σωφρονιστική αντιμετώπιση του Κουφοντίνα, καθ’ ομολογία της, και τον οποίο η ίδια παραβιάζει εξαπατώντας με εναλλασσόμενα κατά περίπτωση ψέμματα την κοινή γνώμη και προσπαθώντας να φορτώσει τις ευθύνες της στην δικαιοσύνη και στους συνηγόρους του. Η φωνή του Δ.Σ.Α. απουσιάζει, την στιγμή κατά την οποία έχει εκφραστεί η φωνή της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, του

Συνηγόρου του Πολίτη, της Διεθνούς Αμνηστίας, των Δικηγορικών Συλλόγων Πατρών και Πειραιά, ακόμα και της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, έστω και με τις διαφωνίες μερικών δεκάδων εκπροσώπων του «δικαστικού μεσαίωνα», όπως εύστοχα τους χαρακτήρισε ο πρόεδρος της Ε.Δ.Ε.

Όλοι αυτοί καταγγέλλουν είτε στο σύνολο είτε σε επιμέρους πτυχές της την καταπάτηση των αρχών και κανόνων του κράτους δικαίου που ο Δ.Σ.Α. επιφορτίζεται και νομικά πρωτίστως να υπερασπίζει.

Με την στάση τους αυτή, παρά τα έντονα και επανειλημμένα αιτήματα των συμβούλων της αριστεράς, αλλά και άλλων συμβούλων, όπως και του τ. αντιπροέδρου του θέμη Σοφού, περιορίζουν τον Δ.Σ.Α. σε ένα συντεχνιακό μικρομάγαζο, αποτυχημένης διαχείρισης και αυτό, αφού δεν κάνει τίποτα άλλο εδώ και αρκετούς μήνες από το να ζητάει να μείνουν ανοιχτά τα δικαστήρια ενάντια στην λογική και στην ογκούμενη αύξηση των κρουσμάτων της πανδημίας και να διεκδικεί εκλιπαρώντας λίγες εκατοντάδες ευρώ για τους πληττόμενους δικηγόρους, αντί να οργανώνει κινητοποιήσεις και να διεκδικεί ουσιαστική και πλήρη αποζημίωση και απαλλαγή από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές.

Υποκλίνεται στον κυβερνητικό αυταρχισμό, τον οποίο ουδέποτε έχει καταγγείλει (συναθροίσεις, κατάργηση πανεπιστημιακού ασύλου, πανεπιστημιακή αστυνομία κα.), με αποτέλεσμα να γιγαντώνεται η καθημερινή και εκτεταμένη του εξάπλωση. Τα αντανακλαστικά του λειτουργούν αυτόματα μόνο όταν ο Ρουβίκωνας επισκέπτεται τα δικαστήρια.

Την ώρα που χιλιάδες δικηγόροι και νομικοί από όλη την Ελλάδα υπογράφουν, κινητοποιούνται και διαδηλώνουν κάθε μέρα, συμβάλλοντας με την παρουσία και την συμπεριφορά τους στην κατάκτηση του δικαιώματος των διαδηλώσεων στην πράξη για συμπάρασταση στον απεργό πείνας Δημήτρη Κουφοντίνα, η πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ. του Δ.Σ.Α. είναι άφαντη,

ανύπαρκτη και φοβική.

Ένας τέτοιος φόβος απέναντι στην συγκέντρωση διαμαρτυρίας που διοργανώθηκε χθες 3/3/2021 και ώρα 16.30´ έξω από τα γραφεία του Δ.Σ.Α., τους έκανε να φέρουν την αστυνομία, να ασφαλίσουν πόρτες και παράθυρα και να εξαφανιστούν, μήπως τυχόν και θελήσουμε να μπούμε στο κτήριο. Ασφαλώς και δεν θα τους κάναμε την χάρη να εγκλωβιστούμε στα ντουβάρια του, την στιγμή που το καθήκον μας καλούσε σε μία ακόμα μαζική διαδήλωση χιλιάδων ανθρώπων στο Σύνταγμα. Γιατί για μας ο Δ.Σ.Α. δεν είναι τα ντουβάρια και οι τοίχοι του, είναι το «χώμα» που άφησαν οι προηγούμενες ηρωικές γενιές των αγωνιστών και αυτό το χώμα είναι δικό τους και δικό μας.

Και αν ο κ. Βερβεσός νομίζει, ότι προσαρμόζοντας την πολιτική του προς τα δεξιά διασπά το ακροατήριο των δικηγόρων που υποστηρίζουν την Ν.Δ. και γενικότερα του συντηρητικού τους κομματιού και ενισχύει τις πιθανότητες επανεκλογής του, δεν έχει παρά να συμβουλευτεί τα διδάγματα της συνδικαλιστικής ιστορίας του Δ.Σ.Α., τα οποία αποδεικνύουν χωρίς καμία εξαίρεση ότι όλοι οι διατελέσαντες «κεντροαριστεροί» πρόεδροι που ακολούθησαν την ίδια συμπεριφορά, ηττήθηκαν στις αμέσως επόμενες εκλογές από τον καθαρά δεξιό αντίπαλο τους. Δυστυχώς για αυτούς, το ακροατήριο των «κυρ – Παντελήδων» της δικηγορίας στο οποίο φαίνεται να ελπίζει και ο σημερινός πρόεδρος είναι μαθημένο να ξεχωρίζει τα αυθεντικά από τις απομιμήσεις και φυσικά να τα προτιμά.

Εάν λοιπόν ο κ. Βερβεσός νομίζει ότι κάνοντας πλάτη στην κυβερνητική αυθαιρεσία και γενικότερα στην κυβερνητική πολιτική, συνεχίζοντας τον δρόμο στο επαίσχυντο ΝΑΙ στο δημοψήφισμα 2015, ενισχύει την επανεκλογή του, είναι βέβαιο ότι κοιμάται σε λάθος πλευρό, αλλά είναι πρόβλημά του. Δικαίωμά του είναι να διαχειριστεί την προσωπική του καριέρα, με τον τρόπο που εκείνος νομίζει. Εκείνο που δεν είναι δικαίωμα του είναι να την βάλει πάνω από την ιστορία του Δικηγορικού Συλλόγου και να την φέρει πίσω στα χρόνια του

Ροντήρη, ξανά δηλαδή στις σελίδες της ντροπής από τις σελίδες της δόξας.

Τον ευχαριστώ και πάλι για τη στάση του, όπως και κάθε άλλον που συμπαραστάθηκε, απέναντι στη σύλλησή μου στις 6/12/2020, αλλά δεν αρκεί αυτό, ούτε ανατρέπει την όλη εικόνα.

Τις σελίδες της δόξας θα τις γράψουν οι χιλιάδες αγωνιζόμενοι κάθε μέρα μαχόμενοι δικηγόροι, που υπερασπίζονται αυτά που ο Δ.Σ.Α. εξαιτίας του απεμπολεί.

Και με τους αγώνες τους όταν η θλιβερή παρένθεση των «Ροντήρηδων 2021» θα κλείσει, ο Δ.Σ.Α. θα επανέλθει στον δρόμο που τον καλεί η ιστορία του.

Αθήνα, 4/3/2021

Κώστας Παπαδάκης

Απαντήσεις του Κώστα Παπαδάκη: Τα ψέμματα του κ.Χρυσοχοΐδη τελειώνουν.

ΤΑ ΨΕΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Κ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ. Ο ΑΓΩΝΑΣ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΑΛΛΟΙ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ !

Λίγο πολύ έχει δημοσιοποιηθεί το ιστορικό της χθεσινής σύλληψης και κράτησής μου μαζί με τον θανάση Καμπαγιάννη. Για την πληρότητα της καταγραφής και για κάποιες επιβαλλόμενες απαντήσεις σε προκλήσεις και ψέμματα και εκστομίστηκαν σήμερα

από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη στη Βουλή για όσα έγιναν χθες σημειώνω τα ακόλουθα :

Την Κυριακή 6/12/2020 βρέθηκα στις 11.30 π.μ. περίπου στην διασταύρωση των οδών Ναυαρίνου και Χαριλάου Τρικούπη στην Αθήνα προσπαθώντας μόνος μου με ένα λουλούδι στο χέρι να φτάσω στο χώρο του μνημείου του Αλέξη Γρηγορόπουλου, προκειμένου να το καταθέσω. Ο αστυνομικός κλοιός που είχε παραταχθεί κατά μήκος της Χαριλάου Τρικούπη εμπόδιζε την πρόσβαση προς τα κάτω (προς την οδό Ζωοδόχου Πηγής) και μου δήλωσαν ότι απαγορεύεται ακόμα και η μεμονωμένη κατάθεση λουλουδιού και προσπέλαση στο μνημείο, παρά το γεγονός ότι η απαγόρευση αυτή δεν συμπεριλαμβανόταν στην απαγορευτική για τις συναθροίσεις απόφαση αρχηγού ΕΛ.ΑΣ. την προηγούμενη ημέρα.

Δέχτηκα αναγκαστικά την απόφαση αυτή και παρέμεινα στο σημείο, προκειμένου να συνδράμω με τις νομικές μου υπηρεσίες σε ομάδα, η οποία επρόκειτο να προσέλθει για να πραγματοποιήσει ολιγομελή συγκέντρωση με απόλυτη τήρηση των μέτρων ασφαλείας (μάσκες και αποστάσεις), όπως και έγινε μετά από λίγα λεπτά. Αντικείμενο της συνδρομής μου ήταν η διαμεσολάβηση μου προς την αστυνομία, προκειμένου να επιτραπεί η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής, καθώς και να επιτραπεί σε αντιπροσωπεία των συγκεντρωμένων, σχεδόν όλων μελών του Σ.Ε.Κ., να καταθέσουν λουλούδια στο μνημείο του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. Στην σχετική προσπάθεια συμμετείχε υπό την ιδιότητα του και αυτός ως δικηγόρος ο θανάσης Καμπαγιάννης.

Στην διάρκεια των διαπραγματεύσεων και ενώ το κλίμα συζήτησης με τον επί τόπου επικεφαλής των αστυνομικών δυνάμεων ήταν άριστο χωρίς καμία ένταση και μάλιστα καθώς ο ίδιος αναγνώριζε ότι η τήρηση των μέτρων από τους συγκεντρωμένους ήταν πλήρης, μας ανακοίνωσε ότι δυστυχώς για αυτόν έχει άνωθεν εντολές να συλλάβει όλους τους παρευρισκομένους, μεταξύ των οποίων και τους δικηγόρους. Ευτυχώς εξαίρεσε τους φωτορεπόρτερ και τους δημοσιογράφους. Και τούτο παρά το γεγονός, ότι ο ίδιος γνώριζε και μετέφερε στα ανώτερα κλιμάκια, ότι βρισκόμαστε υπό την ιδιότητα μας ως δικηγόρων,

πλην όμως η εντολή ήταν σαφής ότι πρέπει να συλληφθούμε και εμείς.

Επιβιβαστήκαμε στα τρία μισθωμένα λεωφορεία που χρησιμοποιεί η ΕΛ.ΑΣ., με τα οποία μεταφερθήκαμε στην οδό Πέτρου Ράλλη, στο κτίριο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών. Εκεί, αφού αποβιβαστήκαμε, κρατηθήκαμε σε ένα κοινό χώρο κράτησης, μία κλειστή αίθουσα με ελλιπή αερισμό 62 κρατούμενοι και περί τους 20 αστυνομικούς. Αργότερα προσήχθησαν εκεί και αρκετοί άλλοι κρατούμενοι.

Κατά την διάρκεια, μετά την αποβίβασή μας και μέχρι την κράτηση μας ελεγχθήκαμε κατά τα προβλεπόμενα όσον αφορά τα προσωπικά μας αντικείμενα από αστυνομικούς, που με τα ίδια γάντια ερευνούσαν τα αντικείμενα δεκάδων ανθρώπων.

Περί τη μιάμιση ώρα μετά, οι δύο συνήγοροι Παπαδάκης και Καμπαγιάννης, κληθήκαμε προκειμένου κατά προτεραιότητα να υποβληθούμε στις περαιτέρω διαδικασίες που ήταν η διενέργεια της σήμανσης αλλά και η κλήση μας σε απολογία στην προανάκριση, όπως και έγινε. Κατά την κλήση μας σε απολογία μας αποδόθηκε το αδίκημα της παραβίασης του Π.Κ. 285 (Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών). Απολογηθήκαμε αμέσως, αφού ρίξαμε μία πρόχειρη ματιά στην ελλιπέστατη δικογραφία, αρνηθήκαμε τις κατηγορίες και ζητήσαμε την ποινική και πειθαρχική δίωξη κάθε υπευθύνου α) για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος Π.Κ. 259 συνιστάμενο στην από μέρους εκείνων που διέταξαν την παραπομπή και σύλληψη μας παραβίαση του καθήκοντος των δημοσίων αρχών να σέβονται το δικηγορικό λειτούργημα (άρθρο 34 παρ. 1 Κώδικα περί Δικηγόρων), καθώς επίσης β) και για το ίδιο το αδίκημα το Π.Κ. 285, αφού οι συνθήκες κράτησης μας εμπειρείχαν πολλαπλάσια μεγαλύτερη παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών και κινδύνους για την δημόσια υγεία, από ότι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες μας συνέλαβαν σε υπαίθριο χώρο.

Στα έγγραφα της προφορικής μας απολογίας ανεγράφη καθ' υπόδειξη του διευθυντή της αστυνομικής προανάκρισης, ότι η

σχετική συνεννόηση για την απολογία μας και στην συνέχεια την μη υπαγωγή μας στην αυτόφωρη διαδικασία έγινε με συγκεκριμένο κατονομαζόμενο εισαγγελικό λειτουργό της Ποινικής Δίωξης της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών. Στην συνέχεια, αφεθήκαμε ελεύθεροι.

Τότε διαπιστώσαμε την προσέλευση συνεργείου διενέργειας COVID – TEST, που είχε μόλις εγκατασταθεί στον διάδρομο του ισογείου, για το οποίο τουλάχιστον εμείς δεν είχαμε ενημερωθεί προηγουμένως, ότι πρόκειται να συμβεί από την αστυνομία και δεν γνωρίζω αν ενημερώθηκαν και οι υπόλοιποι κρατούμενοι. Χωρίς να μου το υποδείξει κανένας, εντελώς αυθόρμητα και με μεγάλη προθυμία επωφελήθηκα της ευκαιρίας και έκανα το τεστ. Το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό, αλλά η διαγνωστική του αξία περιορίζεται σε τέσσερις ημέρες πριν. Το αν κολλήσαμε χθές θα διαγνωσθεί με νέο τεστ σε τέσσερις μέρες. Για αυτό και ο Καμπαγιάννης, που είχε υποβληθεί σε μοριακό τεστ στις θεώρησε περιττό να υποβληθεί και χθες σε αυτό. Όπως σημειώνει ο ίδιος σε σχετική του ανάρτηση : «Ένα *rapid test* λίγη ώρα μετά τον συγχρωτισμό δεν θα είχε καμία απολύτως διαγνωστική αξία για τα γεγονότα της ίδιας ημέρας, μιας και η ανακάλυψη τυχόν θετικού κρούσματος από τον συνωστισμό που δημιουργήσε η Αστυνομία στις 6/12 θα είναι δυνατή μόνον μετά την παρέλευση κάποιων ημερών. Όσο δε με αφορά, ενημερώνω τον Υπουργό ότι είχα ήδη προ ημερών προχωρήσει σε μοριακό τεστ κατόπιν επαφής μου με θετικό κρούσμα, συγκεκριμένα με αστυνομικό που κατέθεσε ως μάρτυρας ενώπιον του Γ' Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων και τον οποίο εξέτασα ως συνήγορος στις 19/11, για τον οποίο η ΕΛΑΣ ενημέρωσε το δικαστήριο ότι βρέθηκε θετικός την 24/11. Μετά από ολιγοήμερη καραντίνα στην οποία υποβλήθηκα, βρέθηκα αρνητικός στο τεστ στο οποίο υπεβλήθην με δικά μου έξοδα (60 ευρώ, προ διατίμησης). Αυτά τα λίγα για το ποιός ενδιαφέρεται για τη δημόσια υγεία και ποιός την θέτει σε διακινδύνευση, υπέχοντας μάλιστα και ποινικές ευθύνες οι οποίες θα αναζητηθούν μέχρι τέλους».

Κατά συνέπεια, η απερίσκεπτη δήλωση του Υπουργού κ. Μιχάλη

Χρυσοχοΐδη, ότι «και αυτοί που αρνήθηκαν το τεστ έκαναν και μήνυση στον Αττικάρχη, ότι τάχα οι αστυνομικοί δεν άλλαζαν γάντια, ο παραλογισμός δεν έχει πια όρια» δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και θα έκανε καλά ο Υπουργός πριν διατυπώνει τις εξυπνάδες του δημόσια να συμβουλευτεί τα σχετικά αρχεία, τα οποία τον διαψεύδουν, δεδομένου ότι τα στοιχεία μου έχουν καταγραφεί στα έγγραφα του συνεργείου που διενήργησε το τεστ.

Ακόμα, η επιχειρούμενη σύνδεση από την πλευρά του Υπουργού «των χιλίων κακομαθημένων», που κατά τα λεγόμενα του καίνε τις πόλεις με όσους εκπροσωπούν, πάλι κατά την άποψη του, μία ευυπόληπτη στο παρελθόν υπερευαίσθησία δικαιωμάτων, είναι **προβοκατόρικη και προσπαθεί να συνδέσει διαφορετικές και συχνά αντίπαλες** μεταξύ τους πολιτικές και κοινωνικές πρακτικές αποδίδοντας στην μία το περιεχόμενο της άλλης. Όπως επίσης και η ευτελής έκφραση, ότι «**η ασυλία των παιδιών με τις μολότοφ και κάποιων φωνακλάδων επώνυμων δεν υπάρχει.**». Προφανώς και δεν ζητήθηκε από κανέναν μας προνομιακή μεταχείριση λόγω της δικηγορικής ιδιότητας και ουδείς θεωρεί τον εαυτό του υπεράνω των νόμων.

Όταν όμως αυτή καθ' εαυτή η άσκηση των καθηκόντων που απορρέουν από την δικηγορική ιδιότητα καθίσταται αντικείμενο ποινικοποίησης ή ακόμα και προσαγωγής, τότε είναι προφανής η παρεμπόδιση της άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος και έμμεσα, αλλά σαφέστατα κατ' απάντηση και **απαξίωση των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών**, τις οποίες υπερασπίζουν οι δικηγόροι στο πρόσωπο των πολιτών. Εύλογα οι τελευταίοι αισθάνονται **έλλειψη ασφάλειας δικαίου** και αυτοπεποίθησης ότι μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, όταν βλέπουν ότι ο υπερασπιστικός τους λειτουργός συλλαμβάνεται και προσάγεται και γίνεται και εκείνος αντικείμενο της καταστολής παρότι δεν τελεί τίποτε άλλο από τα θεσμικά του καθήκοντα.

Συλλήψεις δικηγόρων κάτω από αυτές τις συνθήκες δεν έχουν

γίνει ποτέ σε όλη την διάρκεια της μεταπολίτευσης, είναι η πρώτη φορά που συμβαίνουν επί των ημερών της κυβέρνησης αυτής και έχει μεγάλο ενδιαφέρον ποια θα είναι η πρόοδος της όλης διαδικασίας, όταν η σχετική δικογραφία θα φτάσει στα χέρια του αρμόδιου Εισαγγελέα. Ήδη, στην όλη εξέλιξη της μεθόδευσης της αυτόφωρης διαδικασίας χτες σημειώθηκε **ένα σοβαρό ρήγμα**. Μετά τον Καμπαγιάννη και εμένα, κανένας από τους υπολοίπους 60 και πλέον κατηγορουμένους δεν κλήθηκε σε απολογία. Συνεπώς, ματαιώθηκε εν τω γενέσθαι η προσπάθεια δημιουργίας πλήρως προανακριτικής δικογραφίας, η οποία θα οδηγούσε ώριμα σε αυτόφωρη διαδικασία.

Αντικείμενο της πολύωρης και αναίτιας κράτησης των λοιπών 70 και πάνω κατηγορουμένων ήταν η υποβολή τους στην σήμανση, η λήψη των στοιχείων τους και η γνωστοποίηση της έκθεσης σύλληψης και βεβαίωσης πλημμελήματος, την οποία περισσότεροι από τους μισούς ούτε καν κλήθηκαν να την υπογράψουν. Έτσι, η αυτόφωρη διαδικασία **εκφυλίστηκε σε ελλιπή αστυνομική προανάκριση χωρίς εισαγγελική παραγγελία**, αφού προφανώς από κάποιο χρονικό σημείο και μετά η εισαγγελική παραγγελία εξέλιπε και η αστυνομία αφέθηκε να αναλάβει μόνη της την ευθύνη όσων διατάχθηκε από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης να επιχειρήσει χθες. Ήταν **άλλο ένα ρήγμα** στην αξιοπιστία των χθεσινών συλλήψεων.

Κλείνοντας την απάντηση στις ειρωνείες και τις αιτιάσεις του Υπουργού να θυμίσουμε ότι δεν είμαστε «φωνακλάδες» όταν δεν χρειάζεται. Και αν γίναμε «επώνυμοι», το οφείλουμε στη μακρόχρονη καθημερινή και συνεπή δράση μας στη μαχόμενη δικηγορία, τον συνδικαλισμό και την πολιτική. Ούτε στη βράβευση από το FBI, ούτε στον πολιτικό αμοραλισμό της εναλλαγής από το ένα κόμμα εξουσίας στο άλλο, ούτε στην ψήφιση νομοσχεδίων που δεν διαβάζουμε, ούτε στην αποδοχή δοτών κυβερνητικών εξουσιών. Είχαμε και εμείς τα προσόντα για να γίνουμε καρριερίστες της δημόσιας ζωής, αλλά δεν το καταδεχθήκαμε. Και η στάση μας επιβραβεύεται κάθε μέρα όλο και από μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Ένα μικρό δείγμα είναι η

χθεσινή καθολική συμπαράσταση από το σύνολο του νομικού κόσμου και μεγάλη μερίδα πολιτικών και κοινωνικών φορέων και προσωπικοτήτων, μακράν πέραν της στενής πολιτικής εμβέλειας του χώρου μας. Και θα υπάρχουμε όπως τώρα όταν ο κ. Χρυσοχοΐδης θα έχει περάσει στα απορρίμματα της ιστορίας. Διαισθάνομαι ότι διόλου δεν αργεί η ώρα, καθώς όλο και λιγότερες φωνές, ακόμα και μέσα από την κυβέρνηση (μόνο οι ακροδεξιές) υψώνονται για να τον στηρίξουν. Χθες τον άδειασε και η Εισαγγελία. Η ανάλωσή του ωριμάζει. Αν μέχρι τότε ο Υπουργός θεωρεί ότι η ποινικοποίηση της δράσης μας υπηρετεί τις κατασταλτικές του φιλοδοξίες, ας την επιχειρήσει ξανά. Δεν την φοβόμαστε. Και καμμία ασυλία δεν του ζητάμε. Η παράδοση του χώρου μας περιλαμβάνει πολλές ιερές μορφές δικηγόρων (ένας από αυτούς αναφέρεται στο τέλος του κειμένου) που συνέβαλαν στην πεποίθηση ότι **«οι δίκες δεν λυγίζουν τους αγωνιστές»**. Να ένας τίτλος που μάταια θα ψάξει κανείς να βρεί δίπλα στο όνομά του.

Να λοιπόν γιατί είναι εύλογο το μίσος του Υπουργού για εμάς. Λίγες μόλις εβδομάδες μετά τη λήξη της δίκης της Χρυσής Αυγής, τον υπαρχηγό της οποίας το Υπουργείο του είναι ανίκανο να συλλάβει παρά τις μεγαλοστομίες με τις οποίες έκλεβε μερίδιο της καθημερινής τηλεοπτικής της δημοσιότητας και απρόθυμο να επικηρύξει. Πρόθυμο και ικανό είναι μόνο να καταστέλλει και να συλλαμβάνει διαδηλωτές και να απαγορεύει συναθροίσεις με πρόσχημα την προστασία της δημόσιας υγείας. Και όταν δεν τολμά να το κάνει, τότε να τις διαλύει απροσχημάτιστα, όπως τη μεγαλειώδη συγκέντρωση της 7/10/2020 με δικαιολογίες που διαψεύδονται από τα βίντεο που εκείνος δημοσιοποίησε.

Τέλος, η χθεσινή μέρα, όπως και η κάθε έκτη Δεκεμβρίου θα έπρεπε να είναι μία **ημέρα συστολής και αυτοπεριορισμού αν όχι και ντροπής της αστυνομίας**, γιατί είναι η μέρα της επετείου μίας αστυνομικής δολοφονίας, που έχει κριθεί σαν τέτοια από τα αρμόδια δικαστήρια. Αντί αυτού, η αστυνομία αφέθηκε ελεύθερη (δια των 4.999 μελών της που είχαν διατεθεί σχετικά) να

αυθαιρετεί, να προσαγάγει, να συλλαμβάνει, να προσαγάγει, να ρίχνει χημικά πολυκατοικίες, να εγκλείει κάτω από άθλιες συνθήκες κράτησης και χωρίς παροχή στοιχειωδών μέτρων υγείας (αναφέρομαι σε όσα συνέβησαν στην Γ.Α.Δ.Α.) εκατοντάδες πολίτες, να παρεμποδίζει ακόμα και την προσπέλαση στο μνημείο του Γρηγορόπουλου, και ένας ακόμα να παίζει πιγκ – πογκ με τα λουλούδια τα οποία βρήκε αφημένα για το σημείο.

Μία ημέρα πριν, η από 5/12/2020 απόφαση αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας που απαγόρευε τις συναθροίσεις για άλλη μία φορά **δεν συνοδεύτηκε από δημοσιοποίηση** της από 2/12/2020 εισήγησης της «Επιτροπής προστασίας για την δημόσια υγεία», την οποία επικαλείται ως νομοθετικό έρεισμα, επιβεβαιώνοντας για μία ακόμη φορά, ότι το περιεχόμενο της είναι παντελώς άσχετο προς εκείνα, τα οποία προφασίζεται ο Αρχηγός της Αστυνομίας υποκαθιστώντας και τους γιατρούς. Είναι νωπή άλλωστε, η διάψευση από τον κ. Μαγιορκίνη στις 16/11/2020 της επικαλούμενης από την τότε απαγόρευση των μετέπειτα συναθροίσεων για το Πολυτεχνείο από τις 14/11/2020 σχετικής απόφασης αρχηγού ΕΛ.ΑΣ, ότι ουδέποτε η από 4/11/2020 γνωμοδότηση της επιτροπής προστασίας για την δημόσια υγεία έκανε λόγο για απαγόρευση συναθροίσεων.

Αλλά ακόμα και σήμερα, ενώ έχει λήξει η ισχύς της, η αστυνομία και πάλι απαγορεύει συναθροίσεις. Καμμία νομική συνέπεια δεν έχουν οι πράξεις της.

*Όσον αφορά τέλος τη **χρήση καμερών** από τα Μ.Α.Τ. θα είχε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον **εάν το δικαίωμα αυτό παρεχόταν με αμοιβαιότητα**, δηλαδή με το δικαίωμα και του πολίτη να βιντεοσκοπεί και να ηχογραφεί την συμπεριφορά των αστυνομικών οργάνων κατά την άσκηση της εξουσίας τους, αντί το δικαίωμα αυτό να παρεμποδίζεται συστηματικά, με απειλή βίας και να κρύβεται πίσω από δήθεν προσωπικά δεδομένα των εκάστοτε αστυνομικών, οι οποίοι με κρυμμένα τα διακριτικά προβαίνουν πάντοτε στα κατασταλτικά τους έργα. Τα έχετε τα κότσια κ. Υπουργέ για να το δεχθείτε ; Αν όχι αφήστε τα μαθήματα !*

Δικηγόροι και πολίτες θα δώσουμε την μάχη ενάντια στην κρατική αυθαιρεσία και σε κάθε προσημαστική επίκληση της πανδημίας, προκειμένου να επιχειρείται η νομιμοποίηση προειλημμένων πολιτικών αποφάσεων, που ως μόνο σκοπό έχουν την καταστολή των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, γιατί δεν θέλουν κόσμος να διαδηλώνει, να εξεγείρεται, να διεκδικεί και ιδίως να πετυχαίνει. Το δοκίμασαν στο Πολυτεχνείο, το δοκίμασαν στην επέτειο του Γρηγορόπουλου, το δοκίμασαν και στην πανεργατική στις 26/11/2020, θα το δοκιμάσουν και στην επόμενη 15/12/2020. Την ημέρα εκείνη κατατίθεται ο προϋπολογισμός του επόμενου έτους, από τον οποίο περικόπτονται 572 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με τον τρέχοντα από τις δαπάνες για την δημόσια υγεία. Αυτό από μόνο του είναι αρκετό για να καταδείξει την προσημαστικότητα του ενδιαφέροντος της κυβέρνησης για την πανδημία. Πριν η κατάσταση που ζούμε εξελιχθεί σε μία πανδημία κυριολεκτικά για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες, οφείλουμε να τα υπερασπίσουμε και θα το πετύχουμε.

Ας μου επιτραπεί να κλείσω με δύο τιμητικές αναφορές για ήθη ευτυχώς αντίθετα από τον κ. Υπουργό :

1) Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους με κάθε τρόπο εξέφρασαν τη συμπαράστασή τους, θεσμικά και προσωπικά χθες για τις συλλήψεις μας : τον Δ.Σ.Α., τον Δ.Σ.Π., τον πρόεδρο της Ε.Δ.Ε., την Ένωση Ποινικολόγων και Μαχόμενων Δικηγόρων, βουλευτές, συνδικαλιστές, δικηγόρους, αγωνιστές, φορείς και οργανώσεις που στάθηκαν δίπλα μας.

2) Μια ολόψυχη αφιέρωση στη μνήμη του **Γιώργου Παριανού**, ενός μοναδικού δικηγόρου αγωνιστή, που έφυγε χθες 6.12.2020 από τη ζωή. **Συνιδρυτής** της Εναλλακτικής Παρέμβασης Δικηγόρων Αθήνας το 1990, εκπρόσωπός της στο Δ.Σ. του Δ.Σ.Α. την περίοδο 1991 – 1992, υποψήφιος πρόεδρος της το 2014. Και τα προηγούμενα χρόνια αγωνιστής της Αντι – Ε.Φ.Ε.Ε. και υποχρεωτικά στρατευμένος στη χούντα, με δράση στο Πολυτεχνείο και σπουδαία προσφορά στο Κ.Κ.Ε. μέχρι το 1989 και στην εξωκοινοβουλευτική αριστερά στη συνέχεια. Δεν ενσωματώθηκε, δεν εξαργυρώθηκε. Το ήθος και η υποδειγματική ανιδιοτέλειά του

θα μας διδάσκει για πάντα. Κρίμα που δεν έζησε τη χθεσινή μέρα. Θα ήταν περήφανος για την παράταξή του : Ο νυν και ο πρώην εκπρόσωπός της κρατούμενοι επειδή υπεράσπισαν διαδηλωτές και δεκάδες μέλη της δίπλα σε όλους τους συλληφθέντες στην Π. Ράλλη, στη Γ.Α.Δ.Α. κ.α. Μακάρι να σταθούμε άξιοι να συνεχίσουμε στο δρόμο του.

Αθήνα, 7/12/2020

Κώστας Παπαδάκης

Το μήνυμα του Πολυτεχνείου νίκησε - Αποτιμήσεις της επόμενης μέρας

Ο απολογισμός των ημερών του Πολυτεχνείου και της κυβερνητικής απόπειρας να απαγορεύσει τις εκδηλώσεις τιμής της μνήμης του λήγει με ολέθρια ήττα για την κυβέρνηση.

Παρά την εξακολουθητική και πολύπρακτη προσπάθεια των τηλεοπτικών Μ.Μ.Ε. και των συνταγματολόγων περιωπής που έσπευσαν να την υποστηρίξουν δεν έπεισε για τη νομιμότητα, ούτε για την υγειονομική αναγκαιότητα της απαγόρευσης, παρά μόνο για την πυγμή της εξουσίας της και των κατασταλακτικών της

μέσων.

Όσον αφορά τη νομιμότητα :

Πληθώρα νομικών κειμένων με προεξέχον αυτό της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων αναδεικνυε τα σημεία αντισυνταγματικότητας της παραπάνω απαγορευτικής απόφασης και καλούσε στην ανάκλησή της. Η ανακοίνωση αυτή, στην οποία προστέθηκαν και οι ανακοινώσεις δύο μελών του Δ.Σ. της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών και της Πρώην Προέδρου της, αποτέλεσε μία σοβαρότατη τομή στον δικαστικό χώρο, που για πρώτη φορά θεσμικοί του εκπρόσωποι (αντίθετα δυστυχώς με εκείνους των δικηγόρων) υπερασπίστηκαν με αρχές το θεμελιώδες συλλογικό συνταγματικό δικαίωμα των συναθροίσεων, δημιουργώντας ρήγμα και αποποιούμενοι το ρόλο που τους επιφυλάσσει το σύμπλεγμα των φορέων εξουσίας να είναι εκείνοι, οι οποίοι το καταστέλλουν.

Η επιστράτευση των συνταγματολόγων του κόσμου της εξουσίας δεν έφερε τα ίδια αποτελέσματα, καθώς οι ανακοινώσεις τους ήταν γεμάτες αοριστολογίες, ανεπάρκεια απαντήσεων και εν τέλει επίκληση της «κοινής λογικής» αντί συγκεκριμένων συνταγματικών και νομικών επιχειρημάτων.

Όσον αφορά την υγειονομική αναγκαιότητα της απαγόρευσης :

Το άδειασμα της κυβέρνησης στην συνέντευξη τύπου του εκπροσώπου της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού Covid-19 κ. Γκίκα Μαγιορκίνη στις 16/11/2020, ο οποίος ερωτηθείς σχετικά για την γνώμη – φάντασμα της επιτροπής που φέρεται σύμφωνα με τον αρχηγό ΕΛΑΣ να τον οδήγησε στην λήψη της απαγορευτικής απόφασης απάντησε ότι δεν υφίσταται, διαψεύδοντας την ύπαρξή της και απαντώντας ότι πρόκειται για πολιτική απόφαση των κυβερνώντων. Αυτά τα είπε ο άνθρωπος που έχει διοριστεί από την ίδια την κυβέρνηση ως μέλος και εκπρόσωπος της επιτροπής που επικαλούνται.

Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τη διαβεβαίωση εκατοντάδων νοσοκομειακών γιατρών ότι δεν συντρέχει κίνδυνος μετάδοσης από

υπαίθρια ολιγόωρη συγκέντρωση με τήρηση των μέτρων ασφαλείας, πολλοί από τους οποίους μάλιστα πήραν μέρος στα σχετικά συλλαλητήρια, αφαίρεσε κάθε αξιοπιστία από το πρόσχημα της υγειονομικής προστασίας.

Αποδείχθηκε τελικά ότι η «από 4/11/2020 γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού Covid-19», που επικαλείται η απαγορευτική απόφαση του αρχηγού ΕΛΑΣ, ήταν ανύπαρκτη.

Η ήταν υπαρκτή, αλλά δεν είχε καμμία αναφορά στο μέτρο της απαγόρευσης των συναθροίσεων, άρα η επίκλησή της για αυτήν ήταν προϊόν αυθαίρετης ερμηνείας της η μάλλον διαστρέβλωσής της, χωρίς δυνατότητα δημόσιου ελέγχου της, από τον αρχηγό ΕΛ.ΑΣ.

Ετσι εξηγείται το ότι που παρά τις επανειλημμένες πιέσεις ο αρχηγός και η κυβέρνηση αρνήθηκαν σθεναρά να την δώσουν στη δημοσιότητα.

Η απόφαση της Προέδρου του ΣτΕ

Τα έλαβε άραγε υπόψη της αυτά η κ. Πρόεδρος του ΣτΕ που έσπευσε μέσα σε λίγες ώρες να απορρίψει το αίτημα προσωρινής διαταγής της απόφασης που απαγόρευσε τις συναθροίσεις ;

Ζήτησε «τον φάκελλο της διοίκησης» ως όφειλε, στις λίγες ώρες που ασχολήθηκε μέχρι να αποφανθεί ;

Διαπίστωσε την συνδρομή του ουσιώδους τύπου της απαγόρευσης και το περιεχόμενο της γνώμης της Επιτροπής πριν σχηματίσει τη δικανική της πεποίθηση ;

Διάβασε ιδίοις όμμασιν τη γνώμη αυτή ;

Η μήπως αρκέστηκε και αυτή στην «κοινή λογική» ;

Δεν μας διαφωτίζει άλλωστε η απόφασής της. Στερούμενη ανακοινωθέντος σκεπτικού αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο να απορρίφθηκε λόγω δημοσίου συμφέροντος, όσο και για το ότι η

αίτηση δεν συνοδεύθηκε από τα κατά νόμον απαιτούμενα παράβολα.

Ανεξάρτητα όμως από τα παραπάνω, η απόφαση της προέδρου του ΣΤΕ αντέστρεψε εντελώς το κλίμα, δημιούργησε νέα προτεραιότητα στα πρωτοσέλιδα και στα πρώτα θέματα των δελτίων ειδήσεων και έδωσε μία σανίδα σωτηρίας στην κυβέρνηση, όση δεν μπόρεσαν να της δώσουν ούτε οι συνταγματολόγοι, ούτε η επιτροπή προστασίας δημόσιας υγείας. Χωρίς κανένα σκεπτικό, αλλά και χωρίς την ανάγκη διατύπωσης κανενός σκεπτικού που να εκθέτει το ΣΤΕ ανάλογα σε μελλοντικές περιπτώσεις, αλλά ανοιχτή όπως προαναφέρθηκε επικοινωνιακά σε όλα τα ενδεχόμενα για μία υπόθεση που ούτως ή άλλως ήταν δεδομένο, ότι κανένα άλλο στάδιο εκδίκασης δεν πρόκειται να επακολουθήσει, αφού η ισχύς της προβαλλόμενης απόφασης έληγε σε 4 μέρες. Το μόνο, λοιπόν, που είχε σημασία θα ήταν αυτή η προσωρινή διαταγή.

Το ολέθριο λάθος του θεσμολαγνικού βολонταρισμού

Η προφανής αίσθηση υπεροχής των απόψεων περί αντισυνταγματικότητας της απαγορευτικής απόφασης προφανώς υπήρξε οδηγός για την πρωτοβουλία άμεσης προσφυγής με αίτηση ακύρωσης, αίτηση αναστολής και αίτημα προσωρινής διαταγής στο ΣΤΕ. Αποτέλεσμα ήταν να «βάλουν στο παιχνίδι» και το ΣΤΕ ανατρέποντας την υπεροχή των λοιπών παραγόντων.

Ήταν ένα τραγικό λάθος που δεν έπρεπε και ούτε πρέπει να ξαναγίνει. Οσο αντιπροσωπευτικός και αν θεωρεί τον εαυτό του ένας συλλογικός φορέας, πολύ δε περισσότερο ένας πολίτης, οφείλει να λαμβάνει υπ όψη του το σύνολο των πολιτών, πολιτικών και κοινωνικών φορέων που αφορούν οι έννομες συνέπειες της πρωτοβουλίας που λαμβάνει. Και να παίρνει υπόψη του ότι οι αποφάσεις των θεσμικών οργάνων της δικαστικής εξουσίας που αφορούν κανονιστικές πράξεις λειτουργούν «erga omnes» και δεν περιορίζονται μόνο σε εκείνους που αιτούνται την ακύρωση τους. Η απόρριψη μίας αίτησης ακύρωσης ή αναστολής ή προσωρινής διαταγής αναστολής δεν αναδίδει συνέπειες μόνο σε βάρος των αιτούντων, αλλά σε βάρος του συνόλου της κοινωνίας. Στην προκειμένη περίπτωση απέναντι σε μία απόφαση γενικής και

καθολικής και σχετικά διαρκούς (τέσσερις ημέρες) σε όλη την επικράτεια απαγόρευσης, όπως είναι η συγκεκριμένη απόφαση του Πολυτεχνείου, οι έννομες συνέπειες μιας δικαστικής κρίσης θα ήταν αντίστοιχες και ανεξαιρέτες.

Και μόνο αυτό το κριτήριο αυτό απέκλειε ακόμα και το να διανοηθεί κανείς την πρωτοβουλία αυτή, όσο και αν η πίεση χρόνου απαιτούσε την άμεση και επιτακτική λήψη μίας σχετικής απόφασης.

Όφειλαν ακόμα να έχουν διδαχθεί από το ιστορικό προηγούμενο του Νοέμβρη 1999, όταν υπέπεσε σε παρόμοιο θεσμικό λάθος το Κ.Κ.Ε., που προσέφυγε με αίτηση αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας ενάντια στην απαγόρευση της συνάθροισης για την επίσκεψη Κλίντον στην Αθήνα, που είχε λάβει τότε η κυβέρνηση Σημίτη με Υπουργό Δημόσιας Τάξης και τότε τον Μιχάλη Χρυσοχοϊδη.

Αναφέρομαι στην απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣΤΕ 633/1999 με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση αναστολής εκτέλεσης του Κ.Κ.Ε. κατά της απόφασης του Γενικού Αστυνομικού Διευθυντή Αττικής, που απαγόρευε τη δημόσια υπαίθρια συνάθροιση ή πορεία οργανωμένων ομάδων στον Αερολιμένα Αθηνών και σε συγκεκριμένες οδούς στο κέντρο της Αθήνας (πολύ μικρότερη έκταση απαγόρευσης από την τρέχουσα), «για λόγους προστασίας της δημόσιας ασφάλειας, καθόσον την ημερομηνία που αυτές θα ελάμβαναν χώρα, είχε προγραμματιστεί επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα του Προέδρου των Η.Π.Α. Κλίντον και απειλούνταν σοβαρός κίνδυνος για τη ζωή και σωματική ακεραιότητα του ξένου επισήμου και των μελών της αποστολής του, ο οποίος κίνδυνος δεν μπορούσε να αποτραπεί αλλιώς»

Και τότε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και συγκεκριμένα όχι απλά του Προέδρου του, αλλά της Επιτροπής Αναστολών του ως προς αίτημα της αιτούμενης αναστολής της απαγορευτικής διαταγής, υπήρξε απορριπτική με αποτέλεσμα την απονομιμοποίηση όλου του μπλοκ αντίστασης στην κυβερνητική απαγόρευση και την νομιμοποίηση της αστυνομικής καταστολής που

με ανελέητο ξύλο, βιομηχανία χημικών και εκτεταμένες επιδρομές σε όλη σχεδόν την περιφέρεια του Δήμου Αθήνας ξυλοκόπησε και καταδίωξε άγρια χιλιάδες διαδηλωτές.

Το ίδιο μήνυμα εξέπεμψε και η προχθεσινή απορριπτική για το αίτημα προσωρινής διαταγής απόφασης της προέδρου του ΣτΕ. Το σκληρό πάθημα που υποστήκαμε, είτε φταίγαμε είτε όχι, όλοι όσοι θέλαμε να αντιταχθούμε στην κυβερνητική απαγόρευση και να πάρουμε μέρος στην πορεία του Πολυτεχνείου δεν γυρνάει πίσω. Απαίτησή μας είναι τουλάχιστον να αποτελέσει μάθημα για εκείνους που είχαν την ατυχία να πάρουν αυτήν την πρωτοβουλία, και για κάθε αντίστοιχη μελλοντική φιλοδοξία. Καμία υπερεκτίμηση των νομικών ικανοτήτων δεν επιτρέπει να παραγνωρίζονται πολιτικές συγκυρίες και σκοπιμότητες, αλλά τελικά και ο ίδιος ο θεσμικός ρόλος των ανώτατων φορέων της δικαστικής εξουσίας, ιδίως όταν μάλιστα η συνοχή του λόγου της για πρώτη φορά πλήττεται όπως παραπάνω αναδείχθηκε. Το ότι ο χώρος του κινήματος δεν διαθέτει συντακτική συνέλευση και όργανα εκπροσώπησης δεν συγχωρεί σε κανένα μέλος του την υποκατάστασή του. Καμία αστική έννοια του δικαιώματος, που πράγματι επιτρέπει αναμφισβήτητα στον καθένα να προσφεύγει και να ζητά δικαστική προστασία δεν πρέπει να παρακάμπτει την κινηματική αναλογικότητα του τρόπου άσκησής του, ή ακόμα και την ανάγκη μη άσκησής του, όταν γνωρίζει ότι αφορά πολλαπλάσιους άλλους. Όταν η αποκατάσταση των αρνητικών συνεπειών δεν του είναι δυνατή, έχει υποχρέωση να αποφεύγει τις ενέργειες που τις προκαλούν. Ακόμα και όταν θεωρεί ότι ανάλογα πολλαπλάσιες είναι οι πιθανότητες επιτυχίας του νομικού του εγχειρήματος, οφείλει και αυτήν την πρόβλεψη του να την θέτει στα παραπάνω κριτήρια.

Και να συνειδητοποιεί ότι είναι εντελώς διαφορετική η όποιας δικονομικής μορφής συμμετοχή η παρέμβαση σε «δίκη ανοιγείσα» από το άνοιγμα μιας δίκης. Και μάλιστα όσο μεγαλύτερης έκτασης και σημασίας. Διαφορετικά, πρόκειται για μία αυθαιρεσία πολύ μεγαλύτερη από εκείνου του «μπάχαλου» που πετάει μία πέτρα στην αστυνομία, ύστερα τρυπώνει στο κοινό μπλοκ των διαδηλωτών

για να κρυφτεί και εξαιτίας της ενέργειάς του αυτής το κοινό μπλοκ των διαδηλωτών που δεν ρωτήθηκε ούτε συναίνεσε για αυτήν την πράξη, αντιμετωπίζει τα χημικά και το ξύλο.

Είναι λάθος να υποτιμά κανείς την αξία και την δυνατότητα μίας θεσμικής δικαστικής παρέμβασης, αλλά πολύ μεγαλύτερο λάθος είναι να την υπερτιμάει. Το λάθος αυτό το πληρώσαμε ακριβά και το 1999 και προχθές.

Το Πολυτεχνείο 2020

Παρά τον καθημερινό υγειονομικό εκβιασμό, την απάτη της κυβέρνησης με την γνώμη – φάντασμα της επιτροπής υγείας, την καθημερινή τρομοκρατία όλων των φορέων της κατασταλτικής εξουσίας με τις εκατοντάδες συλλήψεις, παραπομπές και επιβολές προστίμων των προηγούμενων ημερών, την συγκοινωνιακή δυσχέραση πρόσβασης, την ασφυκτική αστυνομοκρατία, τις απειλές ξυλοδαμού, συλλήψεων και προστίμων, χιλιάδες αγωνιστές, Αθηναίοι (αλλά και στη Θεσσαλονίκη, στην Καρδίτσα, στα Γιάννενα, στην Πάτρα, στην Ηγουμενίτσα, στο Ρέθυμνο και αλλού) και δεκάδες οργανώσεις της αριστεράς τίμησαν την αποστολή τους, δήλωσαν παρόντες στην επέτειο του Πολυτεχνείου και προσπάθησαν να διαδηλώσουν. Τήρησαν στο ακέραιο και με την καθοδήγηση των αγωνιζόμενων νοσοκομειακών γιατρών τα μέτρα προστασίας, απέναντι σε αστυνομικά ασκήρια, που ο ένας δίπλα στον άλλον σε δημόσια θέα αποτελούσαν εστία κινδύνου και μεταξύ τους και προς όσους έρχονταν σε επαφή. Στάθηκαν με αξιοπρέπεια απέναντι στην επέλαση των χημικών του νερού και των συλλήψεων. Στέρησαν από την αστυνομία και την κυβέρνηση το ηθικό πλεονέκτημα αποφεύγοντας τα επεισόδια.

Είναι η πρώτη φορά που αστυνομική ανακοίνωση δικαιολογεί την καταστολή επικαλούμενη όχι τη συμπεριφορά των διαδηλωτών, αλλά το ότι «τηρήθηκε ο νόμος». Φυσικά δεν τηρήθηκε κανένας νόμος, παρά μία αντισυνταγματική και απατηλή απόφαση του αρχηγού ΕΛ.ΑΣ. στηριγμένη σε μία ανύπαρκτη γνώμη της Επιτροπής Προστασίας της Υγείας. Το ψέμα έχει κοντά ποδάρια. Πόσες τέτοιες άλλωστε θα δούμε από σήμερα και μετά που λήγει

η ισχύς της ; Πιστεύω καμία δεν πρόκειται να αποτολμήσει. Οι νομικές αντιστάσεις που αναδείχθηκαν και στο εύρος και στη σύνθεση και στην ποιότητά τους είναι ικανές να την αποδομήσουν ξανά. Ενώ ακόμα και οι διορισμένοι γιατροί της Επιτροπής δεν δείχνουν πρόθυμοι να την στηρίξουν.

Φυσικά η στρατιωτική ισχύς της κυβέρνησης και της αστυνομίας φάνηκε στο δρόμο, στην Πανεπιστημίου, στα Σεπόλια και αλλού. Διέλυσε τις διαδηλώσεις, κατάβρεξε και κυνήγησε, προσήγαγε και συνέλαβε, μετέφερε σηκωτούς στα τέσσερα διαδηλωτές, μπήκε σε σπίτια και έδειρε ολόκληρες οικογένειες. Αλλά αυτό δεν είναι δείγμα νίκης, παρά αδυναμίας.

Και το 1973 τα τάνκς μπήκαν μέσα στο Πολυτεχνείο. Αλλά η **ανυπακοή νίκησε** και σε λίγους μήνες η χούντα αποτελούσε παρελθόν.

Όσο πιο βαθύ γίνεται το σκοτάδι, τόσο πιο κοντά πλησιάζει το ξημέρωμα.

Αθήνα, 18/11/2020

Κώστας Παπαδάκης